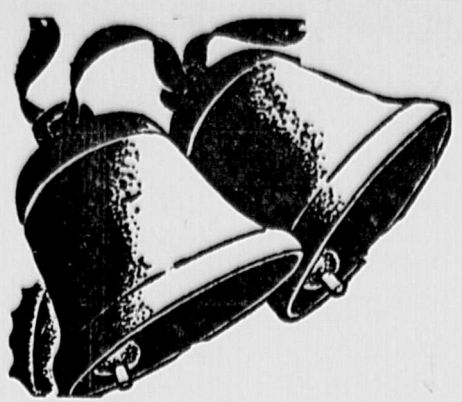
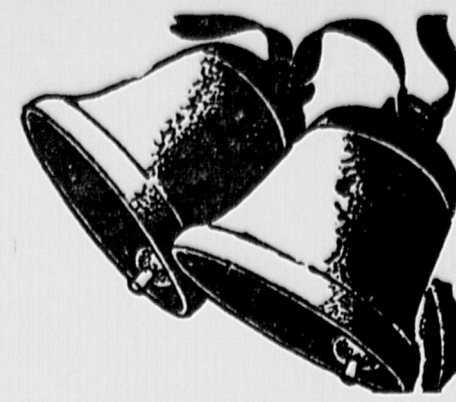

Christmas Special

Our Christmas Greetings to
MAINE, NEW HAMPSHIRE and VERMONT

Edistysmielisten ihmisten
edistysmielinen sanomalehti

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Polittisen ja taloudellisen
kansanvallan puolesta

Perjantaina, joulukuun 6 p. — Friday, Dec. 6 ORGAN OF THE FINNISH AM. LEAGUE FOR DEMOCRACY — PUBLISHED MON., WED. & FRI. EXCEPT HOLIDAYS — EST. 1905 59:s vuosikerta - Volume LIX - No. 142 — 1963

Aldo Moro muodostanut Italian uuden keskustavasemmistohallituksen

Kristillisdemokraattisen puolueen johtaja Aldo Moro päätti neljän puolueen hallituksensa muodostamisella kuukauden kestäneen hallituskriisin

ROOMA — Italian uuden hallituksen muodostanut pääministeri Aldo Moro jätti hallituksensa ulkopuolella Italian voimakkaan kommunistipuolueen, minkä johdosta kommunistit siirtyivät väliittömästi oppositioon. Uusi hallitus ecustaa maan neljää eri puoluetta. Aldo Moro poisti hallituksen muodostamisen estäneen viimeisen esteen kun hän myöntyi sosialistien vaatimukseen nimittämällä heidän edustajansa Antonio Giolittin valtiovarainministeriksi. Tämän tärkeän paikan saanut Giolitti on 48-vuotias ja entinen kommunisti.

Pääministeri Aldo Moro kristillisdemokraattinen puolue edustaa lännelle myönteistä asennetta. Hallitusyhteistyössä on nyt mukana myös sosialisteja, jotka menneiden lähivuosien aikana ovat olleet kommunistien uskollisia liittolaisia. Uuden hallituksen varapääministerinä toimii Pietro Nenni ja ulkoministerinä veteraani sos.demokraatti Giuseppe Saragat. Edellä mainittujen puolueiden lisäksi edustettuna myös tasavaltalainen puolue. Sekä sos.demokraattinen että tasavaltalainen puolue ovat

tunnettuja länsimielisyydestään. Aldo Moro muodostaman hallituksen elinikä joutuu testattavaksi piakkoin kun se alistetaan parlamentin luottamuslauseäänestykseen.

ROYLSTON, Mass. — Boston & Maine-yhtiön rahtijuna jossa oli 38 vaunua suistui Millers-jokeen. Rahtijuna oli matkalla Bostonista Mechanicsvilleen New Yorkiin. Arvellaan että kestänyt useita viikkoja ennen kun vaunut saadaan nostetuksi joesta.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

MIAMI BEACH, Fla. — Ajurien ammattijärjestön presidentin James R. Hoffman ja neljän hänen lähimmän avustajansa keskeiset erimielisyydet ovat johtaneet siihen, että nämä henkilöt ovat eronneet viraastaan, ilmoitetaan asiaa tuntevalta taholta. Mr. Hoffman kumosi kuitenkin tiedon väittäen sitä perättömäksi. Jos tieto pitää paikkansa niin sen katsotaan merkitsevän Hoffmanille vakavaa menetyksiä. Eronneet ovat Harold J. Gibbon (Hoffmanin lähin mies), Lawrence Steinberg ja Richard Kaver, jotka toimivat Hoffman henkilökohtaisina neuvonantajina ja hänen sihteerinsä Mrs. Yuki Keathley.

WASHINGTON — Presidentti Kennedyn hautausalueen kokonaispinta-ala on varattu kaikkiaan kolme eekkeriä, ilmoitetaan US. armeijan taholta. Tämä on Arlingtonin kansallisella hautausmaalla olevista hautausalueista kaikista suurin. Ensimmäisessä maailmansodassa amerikkalaisia joukkoja johtanut armeijajenraali John J. Pershingin hautausalueen suuruus on noin 7/8 osaa eekkeristä. Tuntemattoman sotilaan muistomerkki sijaitsee Arlingtonissa alueella, jonka pinta-ala on 8/10 osaa eekkeristä.

CARACAS — Venezuelassa olevan US. armeijan neuvonantajavaltuuskunnan apulaisjohtaja, eversti James K. Chenaault, jonka kommunistit terrorisitit kaappasivat 8 päivää sitten, on eilen päästetty vapaaksi. Chenaaultille ei oltu tehty mitään fyysillistä väkivaltaa vaikkakin hän oli joutunut kommunistien aivopesun kohteeksi, jossa kommunistit kuitenkin epäonnistuivat täydellisesti. Chenaaultin vapautuminen pääsyn jälkeen Venezuelan hallitus ilmoitti pidättäneensä terrorisijärjestön johtajan Juan M. Vidalin.

WASHINGTON — Neuvostoliiton Washingtonin-suurlähettiläs Anatoli Dobrynin on luovuttanut US. valtioliiton Dean Ruskille NL:n konsulaatin hallussa olevat presidentti Kennedyn murhasta syytettyä Lee Harvey Oswaldia koskevat asiakirjat. Dean Rusk antoi asiakirjat edelleen FBI:lle. Oswald asui NL:ssä vv. 1959-1962, ja oli naimisissa neuvostoliiton naisen kanssa. Valtioviraston edustaja sanoi, ettei USAn hallitus ole pyytänyt NL:ta asiakirjoja.

KAIRO — Yhdistyneen Arabitasavallan toimeenpanevan neuvoston puheenjohtaja Ali Sabri on vahvistanut tiedot siitä, että Kiinan kansantasavallan pääministeri Tshou En-lai vierailisi Yhdistyneessä Arabitasavallassa. Sabri ei ilmoittanut vierailun ajankohdasta, mutta erään kairilaisen lehden mukaan komm. Kiinan pääministeri saapui tk:n 15. pñä.

VALLEJO, Calif. — Ydinsukellusvene "Kenraali Stonewall Jackson" on laskettu vesille Vallejoissa Californiassa. Sukellusvene aseistetaan Polaris A-3-ohjuksilla. Viralliset vesillelaskujuhlat pidettiin presidentti Kennedyn kuoleman johdosta.

BERN — Sveitsin sos.demokraattinen puolue on kehoittanut liittohallitusta peruuttamaan kolmen viikkoa sitten annetun luvun, joka koski aseiden toimittamista Etelä-Afrikkaan. Puolue mainitsi, että on "täysin käsittämätöntä" kuinka hallitus on voinut myöntää vientiluvan aseille. "Kukaan ei voi sanoa, käytetäänkö aseita taistelussa väestön ihmisoikeuksia vastaan", sanottiin kirjelmässä. Sos.dem. puolue on suurin Sveitsin kolmesta pääpuolueesta ja sillä on hallussaan 53 paikkaa parlamentissa, jonka jäsenmäärä on yhteensä 200.

DAKAR — Turvallisuuspoliisit heittivät käsikranaatteja mielenosoittajien joukkoon, jotka kivittivät poliiseja Dakarissa Senegalin presidenttiä ja parlamenttivaalien yhteydessä, kertoivat silminnäkijät. Vaalit olivat ensimmäiset sen jälkeen kun Senegal itsenäistyi vuonna 1960. Välikohtaus sattui kaupungin afrikkalaisella alueella ja silminnäkijöiden kertoman mukaan lukuisat ihmiset loukkaantuivat välikohtauksessa.

Lasia vehnässä

MONTREAL — Montreal-Starlehti kertoo, että ainakin seitsemän rahtilaivan ruumasta on tavattu lasia Neuvostoliittoon lähetetyssä canadalaissa viljassa.

Lehden mukaan lasia on siinä määrin, ettei näihin aluksiin lastattua vehnää voida ajatellaakaan käytettäväksi ravinnoksi. Lasin sirujen on todettu olevan peräisin olut- ja virvoitusjuomapulloista, ja tihutyön havaitsevat neuvostoliittolaiset tarkastajat vastaanottaessaan viljan.

Suomen uutisia

(Suomi-Seura)

Pääministerin ohjelma:

Pääministeri Karjalainen teki torstaina 28.11. nopeasti oman ohjelmansa ensi vuoden budjetin uhkaavan aukon täyttämiseksi. Repeämän suuruudeksi ilmoitettiin noin 180 milj. markkaa.

"Vuoden 1964 tulo- ja menovarojen tasapainoittamiseksi ehdotetaan meneteltäväksi seuraavasti:

Voisubventiota vähennetään 10 milj. markalla. Tällöin voinkuluttajahinta nousee 11 penniä kilolta. Margariinin hintaa nostetaan vastaavasti.

Lehtien kulutusmaksuja korotetaan siten, että vuoden 1964 aikana lehtien kulutusvastuut sekä vähelevät noin 4 milj. markalla.

Maatalousministeriön määrärahoissa toteutetaan vuoden 1964 aikana 700.000 markan säästö ilman, että tarvitaan turvautua lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin.

Edellä olevien toimenpiteiden jälkeen vielä tulo- ja menoarvioon jäävä aukko tulojen ja menojen välillä täytetään nostamalla yleiset fyysisten henkilöiden tulo- ja omaisuusvero sekä juridisten henkilöiden tulovero.

Samalla sovitaan siitä, että metsätöypalkkalaki hyväksytään siten, että valtion palkkatarkkailu koskee kaikkia järjestäytymättömiä työntekijöitä ja että luv-laki hyväksytään siinä muodossa kuin se on valtiovarainvaliokunnan jälkeen jatkutussa kolmannessa käsittelyssä."

Pääministeri ehdottaa verojen korotuksia

Kiihkeä toiminta alkoi hallitusryhmissä torstaina 28.11. heti sen jälkeen, kun pääministeri Karjalainen oli jättänyt ryhmille ehdotuksensa budjettivaihtojen täyttämistä tarkoittavaksi ohjelmaksi, joka perustuu valtioliiton luonnollisten henkilöiden tulo- ja omaisuusveron sekä vtiöiden tuloveron korotuksiin. Pääministerin ohjelma otettiin eduskunnassa hallitusryhmien keskuudessa vastaan varsin sekävin tuntein. Ryhmien on määrätty antaa vastauksensa perjantaina 29.11. ennen hallituksen ylimääräistä istuntoa.

Ohjelmaehdotus verojen korotuksista oli yleisluonteinen. Yksityiskohtien siinä ei lähemmin puuttutu, mutta korotuksilla on tarkoituksena saada kokoon n. 150 milj. markkaa.

Alustavat tiedot kertoivat, että luonnollisten henkilöiden verotaseitko tulisi olemaan samantainen kuin viime vuonna, ts. kuluvan vuoden alennus poistettaisiin, mikä merkitsisi n. 20 miljoonan markan suuruista verotaakan lisäystä. Lisäksi verotaseitko yläpäästä kiristettäisiin nykyisestä huomattavasti jotta puuttuvat rahat valtion kassaan saataisiin.

Yhtiöiden tuloveroa korotettaisiin muutamalla prosentilla, mutta ei kuitenkaan 45 prosenttiin, kuten eduskunnassa on kaavailtu.

LBJ ja Mrs. Kennedy ylistivät henkivartijainsa rohkeutta

WASHINGTON — Valkoisessa talossa pidettiin tiistaina ja keskiviikkona kaksi tilaisuutta, mitkä oli omistettu salaisen palvelun kahdelle jäsenelle, jotka toimivat presidentin henkivartijoina ja joissa ylistettiin heidän esimerkillistä rohkeuttaan.

Presidentti Johnson ylisti henkivartijansa Rufus W. Youngbloodin osoittamaa urhoollisuutta, jota hän nimitti "jälkisi isänmaallisuudeksi". 39-vuotias Youngblood toimi Johnsonin henkivartijana silloin kun presidentti Kennedy murhattiin Dallasissa. Youngblood istui Johnsonin auton etuistuimella hetkellä, jolloin murha tapahtui ja hän siirtyi väliittömästi auton takaosaan suojaten omalla vartolalalan siloista varapresidentti Johnsonia.

Vastaavaan tilaisuus pidettiin tiistaina Mrs. Kennedyn henkivartijalle, 31 vuotiaalle Clinton J. Hill'ille, joka on toiminut Mrs. Kennedyn henkivartijana vuodesta 1960 lähtien. Mrs. Kennedyn lisäksi tilaisuudessa o- li läsnä myös muita Kennedy-perheen jäseniä.

Molemmat henkivartijat ovat perheellisiä ja po. tilaisuudessa oli läsnä myös heidän lapsensa ja vaimonsa. Valtiovainasihteerit Douglas Dillon ojensi molemmille miehille Treasury Departementin kunniamitalin ja erikoismaininnan heidän osoittamastaan rohkeudesta.

L-Saksa myöntäneen lainan I-Saksalle

BONN — Länsi-Saksan varakansleri ja yleisakalaisten asiointien ministeri Erich Mende sanoi, että hänen hallituksensa on halukas antamaan Itä-Saksalle lainan, jos sitä osoittaa hyvää tahtoa ratkaista Berliinin inhimilliset ongelmat.

Hän sanoi näihin ratkaistaviin ongelmiin kuuluvan poliittisista syistä Itä-Saksassa vangittujen vapauttaminen, länsiberliiniläisten oikeus tavata itäberliiniläisiä ystävänsä ja sukulaisiaan ja Berliinin muurilla vallinneen "epäinhimillisen" tilanteen lopettaminen.

TOKIO — Eräs tokiolainen vuokra-autoyhtiö on aikaisessa senttaa purukumiautomaatteja autoihinsa helpottaakseen asiakkaidensa odotusta kaupungin liikenneturvassa, kertoivat Tokion lehdet. Eräissä vuokra-autoissa on jo pienet televisiovastuunottimet.

John F. Kennedyn huomatuimmista puheista LP-levy

NEW YORK — LP-levy, jossa on osia presidentti Kennedyn huomattavista puheista, on laskettu myyntiin New Yorkissa. Levy maksaa 99 senttiä ja sen tuottama voitto menee järjestölle, joka huolehtii henkien kehityksen hidastumisen tutkimuksesta. Presidentti Kennedyn isä Joseph Kennedy on tämän järjestön perustaja.

New York Times kertoi, että presidentti Kennedy valitsi 19. lokakuuta Harvardin yliopistosta paikan kirjastolle ja museolle, johon tulee hänen henkilökohtaisia ja virallisia papereitaan. Tämän rakennuksen arvioidaan maksavan yli 4 miljoonaa dollaria ja se rahoitetaan sekä julkisella että yksityisellä varoin.

Johnson luottaa valtiosihteerinsä

WASHINGTON — Presidentti Lyndon B. Johnson ilmoitti eilen, että hän "luottaa täydellisesti" valtiosihteerin Dean Ruskin. Presidentti Johnsonin ja valtiosihteerin Ruskin lisäksi suljetussa tilaisuudessa oli läsnä 800 ulkoasianpalvelun viranomaista, joille hän sanoi, että odotan valtioviraston olevan se keuhk, joka presidentin alaisena suunnittelee ja vastaa ulkopoliittikan toimeenpanosta.

Aikaisemmin presidentti osallistui Kansallisen turvallisuusneuvoston kokoukseen, jonka jäsenille hän lausui, että Yhdysvaltain on edelleen ylläpidettävä sen sotilaallista voimakkuutta ja valmiutta. Massachusettisista kotoisin olevalla edustajainhuoneen puhemiehellä John W. McCormackille. Tämä oli ensimmäinen kerta kun hän osallistui Kansallisen turvallisuusneuvoston istuntoon.

Lee Harvey Oswald on yksin syyllinen

WASHINGTON — FBI on alistanut presidentti Kennedyn murhaa koskevan selostuksen oikeusdepartmentille. Tutkimuksen johtopäätös on että Oswald on yksin syyllinen. Raportti tullaan antamaan komitealle jonka presidentti Johnson on nimittänyt tutkimaan kaikkia murhan asianhaaroja. Komitean puheenjohtajana on US. korkeimman oikeuden yliuomari Earl Warren.

WASHINGTON — Republikaanien johto antoi julkilausuman, jossa sanotaan, että se, että he surevat JFK:n murhaa ei merkitse, että he kannattavat kaikkia hänen jättämiään lakiesityksiä.

LONTOO — Englannin ulkoministeri R. A. Butler vieraili Länsi-Saksassa 9.-11. joulukuuta. Länsi-Saksan ulkoministeri Gerhard Schröderin kutsumana. Matkansa aikana Butler käy myös Länsi-Berlinissä. Vierailu on ensimmäinen sen jälkeen kun hänestä tuli Englannin ulkoministeri.

New Yorkin entinen kuverööri Herbert Lehman kuollut

NEW YORK — Herbert Lehman, joka oli Yhdysvaltain poliittisen elämän ja lähinnä liberaalisen siiven merkittävimpiä hahmoja, kuoli eilen aamulla kotonaan sydänhalvaukseen. Lehman toimi mm. New Yorkin valtion kuveröörinä 10 vuotta ja senaattorina 8 vuoden ajan. Hän palveli myös YK:ssa johtaan maailmanjärjestön UNRA-alajärjestöä, joka teki merkittäviä töitä sodan uhrien auttamiseksi. Toimissaan UNRA:n johtajana Lehman organisoiv avunannon yli 500 miljoonalle sodasta kärsimään joutuneelle ihmiselle. Hän oli myös hyvin läheinen työtoveri presidentti Franklin D. Rooseveltille. Lehman oli 85 vuoden ikäinen.

Kuvernööri Rockefeller määräsi 30 päivän ajaksi suruliputuksen valtionsa kaikkiin virallisiin rakennuksiin. Presidentti Kennedyn kuoleman johdosta määrätty suruliputus tulee näin ollen jatkumaan keskeytymättä tammik. 5. päivään asti.

Etelä luopuu vastustamasta JFK-LBJn kansalaisoikeus- ja veroalennuslakiesityksiä

Kaksi avainasemassa olevaa etelän konservatiivivaakuutti presidentti Johnsonille, että edellä mainitut lakiesitykset otetaan ensi kuussa käsiteltäviksi

WASHINGTON — Presidentti Johnson saavutti eilen merkittävän voiton kun hän sai Virginian demokraattisen senaattorin Harry Byrdin ryhtymään hänen kansaa yhteistyöhön, jonka perustalta ryhdytään heti ensi vuoden alussa käsittelemään presidentti Kennedyn esittämää 11 biljoonan dollarin suurista veroalennusesitystä. Senaattori Byrdin lupaamaan "yhteistyön" ei kuitenkaan odoteta merkitsevän, että hän itse ryhtyisi tukemaan po. esitystä vaan lähinnä sitä, että hän luopuu sen vastustamisesta.

Senaattori Byrd, joka toimii senaatin valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajana, lounasti eilen presidentti Johnsonin kanssa Valkoisessa talossa. Myöhemmin lehdistölle järjestämässään tiedotustilaisuudessa senaattori Byrd selosti lehtimiehille presidentin ja hänen välillä syntyneen yhteistyömyymärrystä veroalennusta koskevasta lakiesityksestä.

Miellyttävä yllätys pres. Johnsonille

Ehkä kaikkein miellyttävien uutien minkä presidentti Johnson sai eilen oli lähtöisin toiselta etelän konservatiiviselta demokraatilta Howard W. Smithiltä, joka toimii edustajainhuoneen sääntö- ja menettelytapavaliokunnan puheenjohtajana. Edustaja Smith, joka johtaa erittäin vaikutusvaltaista valiokuntaa on tullut tunnetuksi JFK:n kansalaisoikeuslakiesityksen eräänä voimakkaimpana vastustajana. Smith ilmoitti

eilen yllättäen, että hän ryhtyy toimenpiteisiin, jotta kansalaisoikeuksia koskeva käsittely aloitetaan väliittömästi ensi kuun alussa.

LONTOO — Christine Keeler joka saavutti suurta huomiota Profumo-skandaalin yhteydessä tuomittiin 9 kuukaudeksi ja 6 kuukaudeksi vankilaan syytettään, että hän yritti estää oikeuden kulkea valehtelemalla. Miss Keeler joutuu olemaan vankilassa kuitenkin vain 9 kuukautta.

Kuvernööri Connally päässyt sairaalasta

DALLAS, Texas — Texasin kuvernööri John B. Connally pääsi eilen pois Parkland sairaalasta, josta hänet kuljetettiin Austinin sijaitsevaan kotiinsa, missä hän jatkaa toipumistaan. Kuvernööri Connally istui kohalokkaaksi muodostuneena marssakuun 22 päivänä presidentti Kennedyn kanssa häntä kuljettaneen auton takaistuimella kun silloin ammutut laukaukset surmasivat presidentin ja yhden osessa Connallyyn.

JFK:n pienokaisten ruumiit siirretty Arlingtoniin

WASHINGTON — Edesmenneen presidentti Kennedyn kahden pienokaisen ruumiit, ilmoitetaan siirretyiksi Arlingtonin kansalliselle hautausmaalle, jossa he nyt ovat saaneet viimeisen leposijansa isänsä vieressä. Patrick Bouvier Kennedy oli haudattu Brooklinesssa, Mass. ja hänen sisarensa, joka kuoli syntyesään ja jolle ei oltu annettu nimeä, leppäsi Newportin, R.I. hautausmaalla olevassa haudassa. Otaksutaan, että Mrs. Jacqueline Kennedy teki päätöksen pienokaisten uudelleen haudauksesta.

MERIMIESTA PURRUT KAARME KUOLI

KAPKAUPUNKI — Käärme puri erästä eteläafrikkalaista merimiestä Kapkaupungin eläintarhan lähistöllä — ja sen jälkeen käärme heitti henkensä. Merimies E. P. van Wyk istui eräiden ystäviensä kanssa nurmikolla, kun käärme yhtäkkiä purei häntä ranteen yläpuolelle. Ystäväit rupeivat heti hirtaamaan puremahaavaan rikkiä tulitikutista ja käärme kiemurteli miesten jaloissa kuolleen hetken kuluttua. Miehen käsivarsit turpotti hieman, mutta muuten hän ei kärsinyt puremasta mitenkään.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3787.

Kokoukseen torstaina 11. p.

ASKL:n New Yorkin osaston kokous torstaina, joulukuun 11. päivänä, kello 8. Kansanvallan Liiton huoneistolla, 227 East 84th St. Kaikki jäsenet koolle.

Pikkujoulun viettoon

ASKL:n New Yorkin osaston pikkujoulun vietto on lauantaina, joulukuun 14 p:nä, Kansanvallan Liiton huoneistolla, 227 East 84th St., kello 8:30. Joulun seudun ohjelmaa, sekä ravintola. Kaikki ter- vetulleita.

Vuokralakko Harlemissa

Talossa 105 West 114th St. vuokralaiset kieltäytyivät maksamasta vuokraa ennen kuin o- mistaja antaa lämpöä ja korjaa talon asuttavaan kuntoon. Talossa on 70 asukasta. Asia tuli vuokralaustakunnan tietoon ja sieltä tarkastaja määräsi, että vuokrat on maksettava pankkiin, kunnes isäntä laittaa talon kuntoon.

Asia oli esillä oikeudessa ja siellä asukkaat kertoivat, että lämpöä ei ole saatu sitten kuin viime talvena ja että talossa on vesijohdotkin epäkunnossa ja rotia niin paljon, että eräs asukas kertoi tappaneensa yhtenä yönä useita rottia. Isäntä makaillee Floridassa. "Jos isäntä ei tee korjauksia niin kaupungin puolesta korjataan talo kuntoon ja pakotetaan isäntä maksamaan. — Sel- laisia rotanloukkuja on paljon

Freely As A House Party
WILLIAMS LAKE
HOTEL

Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y.
Scandinavian Management

CHRISTMAS WEEK

Special Winter Programs for children and teen-agers begin December 26th.

"LEARN TO SKI WEEKEND"

January 3, 4, 5
Package rate from \$23 to \$33 per person includes 2 nights, 6 meals, free "Learn to Ski" instruction book, free ski lessons, free use of ski tow, skating rink, toboggans, flying saucers, Finnish sauna. Orchestra for dancing Friday and Saturday nights, plus square dance on Friday night.

WINTER QUEEN WEEKEND

January 10, 11, 12
Free weekend for the Queen selected Special Reduced Rates for MEN ONLY this weekend.

For Information write to

WILLIAMS LAKE HOTEL

Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y.
Or Telephone and Reverse Charges
Only 2 Hours By
New York State Thruway to Exit 18
Bus to Churches • Send for Booklet

FOWLER FUNERAL SERVICE

AMBULANSSIPALVELU

John A. Kennedy

42 Concord St., Maynard, Mass. — Tel. TW 7-7343

Twinoks 7-8432 & 7-2500

FRED'S RADIO and T. V. SERVICE

- TELEVISIOITA
- RADIOITA
- GRAMOFOONEJA
- Myynti ja huolto

51 Main Street Maynard, Mass.

Huolto halutessanne soittakaa TWinoaks 7-8432 & 7-2500

Jos tahdotte todellista valmiiksi leikattua

LIMPPUA

maistakaa

KASANOFIN

valmistamaa leipää

LUOTETTAVA JA NOPEA RESEPTIPALVELU

Orthopedic ja sairaalatarpeita

VOITÄ

KAINALOSAUVOJA — KÄVELYKEPPEJÄ

JOHNSON PHARMACY

Walter F. Duddy

30 NASON ST. TW 7-2832 MAYNARD, MASS.

Radio Cityn joulukuusi — 60 jalkaa

Radio Cityn suuri joulukuusi tuotiin ja laitettiin paikoilleen Radio City aukiolle 50 ja 51 katu- jujen välille. Kahdeksan tuhatta sähkölamppua vilkuttaa joulun tuloa. Kuusi on 60 jalkaa korkea. City Hall-puistoon asetettiin suuri joulukuusi ja toisin kaup- pungin puistoihin samoin tulevat joulukuuset. Bronxin oikeustalon edustalla olevaan puistoon tulee taaskin kauniisti valaistu joulu- kuusi.

1,837 päivässä

Daily News rakennuksen etei- sessä olevaan Sally Joy Brownin joululelu varastoon lahjoitti yhenä päivänä 1,837 ihmistä jou- lulahjoja tai rahaa, jaettavaksi varattomien lapsille.

Kuningatar — New Yorkista

Ensimmäinen New Yorkin asu- kas, joka on noussut kuningatta- rekseksi on entinen Hope Cook, joka viime maaliskuussa vihittiin The Maharaja of Sikkim pojan prinsi Thondup Namgyalin kanssa. Kruunattiin vanhan hallitsijan kuoltua Sikkimin kuningattarek- si hänen miehensä päästyä Maha- radjan istuimelle. Sikkim on Hi- malajan vuoristossa pieni kun- gaskunta, asukkaita vailla 200- 000. Tämä juttu pääsi julki sama- na päivänä kuin Monacon prin- cessa Grace Kelly saapui pikku maastaan tänne vierailulle. — W. H.

Voimistelun ystävät. Vanhan hyvän tavan mukaan taas vietä- me pikkujoulujuhlaa 15 p:nä jou- lukuuta, kello 4 iltapäivällä. Lap- silta monipuolista ohjelmaa. Jou- lupukki saapuu lahjoineen ja tontuilta riemukkaat leikit. Ra- vintola, voileipiä, pullaa, kahvia. Neiti Aino Päivinen on lupautu- nut laulamaan juhlassamme. Ter- vetuloa.

New Yorkin Suomalaiset Nais- voimistelijat, 227 East 84th St., Kansanvallan huoneisto.

North Spencer, N.Y.

Frank Gronlund oli nukkuaessaan kuollut. Vai- monsa Anna joka on pitemmän aikaa kärsinyt muistamattomu- desta ei pitänyt tapahtumaa va- kavana sanoi vain taloon tulijoil- le, jotka kyselivät isäntää, että hän nukkuu. Kuolema oli tapah- tunut jo torstaina, joten hän joutui olemaan parisen päivää kotonaan, ennenkuin hautaan- toimittaja korjasi ruumiin lauan- taina. Hänellä ei ole muita omai- sia täällä kuin vaimo. Veli on New Yorkissa jolle tiedotettiin tapahtumasta. Hautaus taitet- tiin maanantaina VE hautaus- maahan. Mrs. Gronlundin veli, Erkki Teppo ja muita sukulaisia olivat läsnä.

Tyine ja Martin Isberg meni-

TILATKAA

suomalaisia aikakauslehtiä

kauffamme

	1/1	1/2
U.S. Dollar		
Suomen Kuvalehti	12.00	6.25
Seura	12.00	6.25
Kuvaposti	12.00	6.25
Vilkkosanom	16.00	8.00
Me Naiset	13.00	6.50
Aku Ankka	8.00	
Kotiliesi	7.00	3.75
Eeva	7.00	4.00
Koti-Posti	6.50	
Elokuva-Aitta	6.50	
Viuhka	6.00	3.25
Hopeapelli	6.00	3.25
Nakke Nakuttaja	6.00	
Suomalainen Suomi	5.75	
Urheilun Kuva-Aitta	4.00	
Kotikokki	2.75	
Kansa Taisteli	3.50	
Kaunis Koti	3.50	
Nasta (Lastenlehti)	3.25	
Sorjat Pukimet	3.00	
Omin Käsien	2.75	
Masi	1.50	
Valitut Palat	2.97	

Tilaajan nimi

Osoite:

Tilaa lehdien

1/1 v. 1/2 v.

Raivaaja Publishing Co.

Box 600
Fitchburg, Mass.

KONSULIPERHE SUOMEEN

Varakonsuli Osmo Väinölä, hä- nen rouvansa Leena (kuvas- sa) ja heidän kolme lastaan. Hiljaisuuden jälkeen jatkui kokous tavalliseen tapaan. — Käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat ja tehtiin muutamia pää- töksiä tulevaa toimintaa varten. Joulujuhla osaston jäsenille pidetään tk:n 14 p:nä alkaen klo 7:30. Maukas kinkku illallinen tarjoillaan. "Grabbag" odottaa dollarin lahjaa kultakin. Pikku- lasten lahjoihin laittakaa nimi, jotta ne joutuisivat oikeille omis- tajille.

Väinölä, hä- nen rouvansa Leena (kuvas- sa) ja heidän kolme lastaan. Hiljaisuuden jälkeen jatkui kokous tavalliseen tapaan. — Käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat ja tehtiin muutamia pää- töksiä tulevaa toimintaa varten. Joulujuhla osaston jäsenille pidetään tk:n 14 p:nä alkaen klo 7:30. Maukas kinkku illallinen tarjoillaan. "Grabbag" odottaa dollarin lahjaa kultakin. Pikku- lasten lahjoihin laittakaa nimi, jotta ne joutuisivat oikeille omis- tajille.

Väinölä, hä- nen rouvansa Leena (kuvas- sa) ja heidän kolme lastaan. Hiljaisuuden jälkeen jatkui kokous tavalliseen tapaan. — Käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat ja tehtiin muutamia pää- töksiä tulevaa toimintaa varten. Joulujuhla osaston jäsenille pidetään tk:n 14 p:nä alkaen klo 7:30. Maukas kinkku illallinen tarjoillaan. "Grabbag" odottaa dollarin lahjaa kultakin. Pikku- lasten lahjoihin laittakaa nimi, jotta ne joutuisivat oikeille omis- tajille.

Kunniat listalla

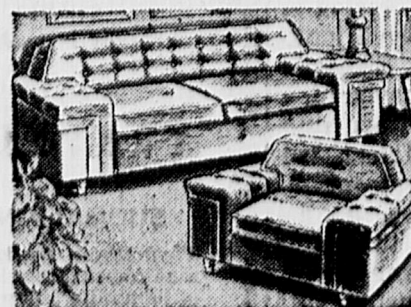
suomalaisten lapsia VE koulussa. Eric Lampila, Ken Louko, Mike Pöysä, Eric Sndqvist, Väinö Pöysä, Sharon Mäkelä, Gary Hertel, Linda Louko, Donald Lampila, Barbara Pietilä, Susan Laitala, Kenneth Lampila, Sand- ra Linblad, Michael Sundqvist. Kiitospäivä viikolla oli vieraita monessa talossa. Mr. ja Mrs. Harry Rose Sloatsburg, N. Y. ja lapset vierailivat Elli ja John Roen kodissa, samoin Gertrude ja Robert Potts, Fayette City, Pa.:sta, Mrs. Rose ja Mrs. Potts ovat Roen siskot. Mrs. Donald Töyrylä, tyttäret Kathleen ja Carol ja poika Dennis osallistui- vat presidentti Kennedyn hauta- jaistilaisuuteen, Washingtonissa, D. C.

Mr. ja Mrs. William Ruhasen tytär Karen ja Joseph Casarin vihittiin Ithaacan Immaculate Conception kirkossa, marrask. 30 p:nä. Häät tarjoiu oli Ithaaca Hotellissa vihkimisen jälkeen. Onnittelemme! — Aino.

Stamford-Port Chester, Conn.

Kokous kuulumisia

Port Chesterin osasto kokoon- tui joulukuun kokoukseen Mr. ja Mrs. Mäelle. Osanottajia oli ilmestynyt paikalle kohtalaisen runsaasti. Kokouksen alussa puhjoht. Markkanen pyysi pai- kalla olijoita nousemaan ylös ja kunnioittamaan edesmenneen presidenttimme John F. Kenne-

KURTZ FURNITURE CO.

JOULUTERVEHDYS

kaikille perheille ja suomalaisille ystäville myymälä- ja työläishenkilökunnalta!

KURTZ FURNITURE COMPANY

DOWNTOWN at Prospect & E. 4th

EAST SIDE at Kinsman & E. 93rd

WEST SIDE at Lorain & W. 44th

PARMATOWN at Ridge & Ridgewood Dr.

CLEVELAND, OHIO

ki on naimissa ja yhden lap- sen isä, he asuvat Port Cheste- rissä Halsted Avenuella. Onnek- si olkoon!

Lyheneopä matkat

Port Chesterissä vieraili Mr. ja Mrs. Lauri Leiviskällä, sunnun- taina tk:n 1 p:nä Mr. Eddy Pok- ki, Gardner, Mass.:ta. Erikoista tässä vierailussa oli että Mr. Pokki teki vierailumatkan omal- la lentokoneellaan ja todettava vain on että lyhyeksiä muodos- tuu matkojen teko, kun "lailla leivon liidetään, yli metsien ja vuorten!" n.k. entisessä lasten iäulussa sanottiin.

Virkaan astujaiset

Stamfordin uusi kaupungin joht. vannotettiin virkaansa tk:n 2 p:nä. Mr. Thomas C. Mayersin vannottajana toimi Congressin jäsen Abner W. Sibal ja virkaan- astujais juhlatilaisuudet toimitet- tiin Rippowan Korkeakoululla. — Eila Linna.

Kirkollisia uutisia

GARDNER, MASS.

Bethel Ev. Luth. seurakunta, West Street "Martta Seura" jär- jestää pikkujoulun ensi sunnun- taina 8 p. kello 6 ill. Joulupuun ja monien herkkujen tar- joilu. Puhujaksi tulee pastori Johan Tapaninen, jonka vihki papiksi isänsä piispa Tapaninen

viime kesänä Oulussa. Hän on nyt oppilaana Harvardin Yliopis- tossa. Tulkaa tähän harvinais- seen juhlaan.

Sunn. 15 p. on lähetyskokous Mrs. Lydia Haagan kodissa kello 2. Illalla on Bethel-kuoron jou- lukonsertti kello 7. Kutsumme kaikkia näihin tilaisuuksiin. H. E. H.

Kaksi amerikkalaista tapasi toi- sensa eurooppalaisessa baarissa. — Oletteko jo kauankin ollut Euroopassa?

— Kolmisen kuukautta. — Minä kaksi, mutta sanokaa- pa, mitä tavallisuudesta poikaa- va te olette löytänyt tässä maan- osassa?

— Hm... täällä oppii tunte- maan niin mukavia amerikkalai- sia...

Tohtori Norman Shenstone te- ki vuonna 1932 lääketieteellisen ihmeen leikkaamalla eräästä mies- potilaalta syövän turmeleman toi- sen keuhkon pois. Nyt kerrotaan, että hänen potilaansa elää edel- leen ja on hyvissä voimissa. Sitä paitsi hän polttaa kaksi kolme rasiaa savukkeita joka päivä!

Frank W. Bjorklund

Suomalainen
LAKIMIES

163 Main St. Norway, Me.
Puh. 743-2831 ja 743-2693

\$7,995 OSTAA TEILLE OMAN KODIN

Sitä on kyllä vaikea uskoa, mutta käykää tapaamassa meitä ja verratkaa. Jos ansaitsette 75 dollaria viikossa, niin kaiken todennäköisyyden mukaan on teillä tilaisuus valita yksi seuraavista:

6-HUONEEN CAPE COD (2 huonetta puolitattiin valmiit)

5½-HUONEEN RANCH (3 makuuhuonetta)

Suunnittelu ilmainen. Ei alasmaksu. Me rakennamme minne vaan. Ainoa mitä tarvitsette on maa ja 100 dollaria rahaa. Maata myös saatavana. Hintaan sisältyy se, että me suositamme 75 prosenttia rakennustyöstä, ja hankimme kaikki rakennustarpeet kuten vesijohtotarpeet, lämmityslaitteen, sähkötarvikkeet, maalaiset ja kaikki muut mitä tarvitaan hyväksymään rakennusluunnitelman toteuttamiseksi. Tulemme myös valvomaan kaiken työn kunnes rakennus on valmis. Me myöskin valmistamme talon loppuun saakka. Jos niin haluatte. Nämä ovat tilaisuuksia rakennettua taloja ei tehdä valmis- teisia tai koottavia taloja. Ei pääomaa, tai veronmaksua rakennusvaiheen aikana. Täyttäkää allaoleva kaakeva lisäiteitä varten ja soittakaa me:

REINO SALO

Mailitalo Worcesterissa.

35 HALL PLACE, WEST QUINCY, MASS.

Puhelin GR 9-7774

Meillä on myyntiedustaja alueellanne.

Nimi _____ Puhelin _____

Osoite _____

Kaupunki _____ En omista maata ☐

Omistan maan ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

En omista maata ☐

Sää keski-Massassa tänään: vaihtelevaa pilvisyyttä, hieman lämpenevää, 34-38 astetta, keskimääräinen kosteus, vähäistä tuulta. Huomenna: ajoittain aurinkoista, mahdollisesti kevyttä lumisadetta, lämpimämpää, 45 astetta, keskimääräinen kosteus, vähäistä tuulta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

RAIVAUSAJAAN
Joulunntuulijoukko voidaan jättää Osuuskunnan Gift Shopiin samalla kun käynte ostoksilla.

— Emil Kaisla, 6 Circle Street, on viety Burbankin sairaalaan.

— Tuli turmeli keskiviikkona Leominsterissä Union Product Inc., tehtaan sisustaa, 511 Lancaster St. Vahingot noin \$1,500. Tuli syttyi kipinästä.

— Leominsterin poliisipäällikkö Alan J. Gallagher sekä poliisidepartementti ovat saaneet postilaitoksen taholta kiitosmaininnan suuresta avusta kolmen postiryöstäjän kiinni saamisessa. Miehet olivat tehneet postiryöstöjä South Ashburnhamissa, Websterissä sekä Woodstockissa, Conn.

— Parantuneen vesitilanteen takia on Leominsterin vesikielto ulkoilmakäyttöä varten kumottu toistaiseksi. Vesivirasto pyytää kuitenkin että yksityiset ja liikelaitokset noudattavat edelleen säästävää vedenkäyttöä, välttämällä tullausta. Vesivarat ovat edelleenkin tavallista vähäisemmät vuoden aikaan verraten.

— Fitchburgilainen metsästäjä joutui omien vahingonlaukauksensa kohteeksi. Garrie A. Cramer, 30-vuotias, 10 Fourth St., sai vammaan oikean käsivartensa metsässä Howard Roadin varrella, Westminsterissä. Toverit antoivat hänelle ensiavun jonka jälkeen hänet vietiin Burbankin sairaalaan.

— Crocker tehtaalle, Princeton Roadin varrella olevan rakennuskompleksin yhteyteen rakennetaan uusi laboratorio, kustannukset noin \$350,000. Laboratoriossa suoritetaan raaka-aineanalysejä sekä valmiiden tuotteiden tutkimusta.

UUTISILMOITUKSIA

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautauskoti, jolla on oma parkkialue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varmaankin löytää heidän mahdollisuuksiensa sopivan.
- Kehotamme teitä vierailemaan hautauskotiimme. Tulenamme autamme teille mitä ystävällisimmän ja vilpittömimmän palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunniaa palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St. Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

SUOMALAINEN HUONEKALUJAKE, Ernie's Furniture Co., 1066 Main St., Puh. DI 3-7100. — Ernie Koski, omist.

SUOMALAISET

Tarvitessanne apua Suomen asioissa, esim.: onaisuus-, perintö-, raha- ym. kysymyksissä, kääntäkää luottamuksella puoleeni. Ottakaa yhteyttä Mr. VEIKKO KARILAMPI, Mason, N. H.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324

SAWYERIN
Hautauskoti
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

Leominster Granite and Marble Works
GEORGE W. YULE, omistaja
Kaiken mallisin kirjaimin kaiverrettuja hautauspatsaita
Puhelin KE 2-2346
203 MAIN STREET LEOMINSTER, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi

ARO'S POULTRY FARM

Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 701

— Valtiosihteeri Kevin H. White on ehdottanut hyväksyttäväksi lakia, joka vaatisi äänestyskoneiden kääntäntönoton kaikissa Massan kaupungeissa. Fitchburgissa, jossa on 18,000 äänestäjää, kustannukset olisivat \$90,000. Yksi kone laskee 400 ääntä. Kannattajat sanovat, että ajanmittaaminen koneiden käyttö tulee halvemmaksi. Lisäksi tulokset saadaan selville noin parissa tunnissa.

— David Harper, Leominsterissä ilmoitti, että yksi hänen puhdasrotuisista maitolehmistään löytyi kuolleena laitumella. Eläinlääkäri totesi tutkimuksissa, että eläintä oli ammuttu kulaan. Eläinlääkäri Robert J. Fallon sanoo kuulleen yhden laukauksen tiistaiaamuna mutta ei kiinnittänyt asiaan sen enempää huomiota. Karjalaidun on metsästysalueen vierellä.

— Mr. ja Mrs. George Mikkola, 26 Pratt Rd., ilmoittavat että heidän poikansa, George Mikkolan perheeseen, 12 Jaidee Drive, E. Hartford, Conn. on syntynyt tytär. Lapselle on annettu nimeksi Susan. Äiti on entinen Silvia Helve, Fitchburgista.

— Siirtokansan Kalenterit ovat nyt saapuneet. Tilauksia otetaan vastaan. Tilaujille, jotka ovat lähettäneet tilauksensa ennemmin, aletaan postittaa heti.

Pariskunta kuollut tulipalossa

Tri John J. Ahern vaimoineen löydettiin kuolleina kodissaan viime yönä. Tri Ahern oli Rutlandissa sijaitsevan veteraanisairaalan lääkäri.

Heidän talonsa oli kaksikerroksinen rakennus, 31 Arbutus Rd. Palokuntalaiset löysivät palaneet ruumiit erikerroksien lattioilta. Ruumiit vietiin City sairaalaan henkilöiläisyyden toteamista varten.

Varastettuja shekkejä

Fitchburgin alueen asukkaita ja liikemiehiä kehoitetaan olemaan varovaisia varastettujen matkashekkeiden suhteen. Rahamääräykset on kirjoitettu nimellä John A. Walekewic, ne ovat "Traveler's Express Co." shekkejä, Clark State Bank, Clark, N.J. Shekit on varastettu West Havenissa, Conn., marrask. 3 päivä. Sarjanumerot 60-713367—60-713399 ja toiset: 60-748100—60-748199.

Rahamääräysten esittäjänä on nuori, n. 25 vuotias mies, 6 jalkaa pitkä, tummaihoisen, painaa 165 paunaa, tummatukkainen, teräväpiirteinen. Mies käyttäytyy hyvin miellyttävästi ja puhuu sujuvasti.

Rahamääräykset ovat olleet \$85 suuruisia. Mies esittää henkilö todistena vanhentuneen ajoluvan nimellä: Walekewic.

EELI ORAVAINEN

ammattiltaan puutyömiehen, joka noin kaksi vuotta sitten saapui perheineen Suomesta tänne Fitchburgiin, soittaen kanteletta Saiman kahvialaisissa Co-operative Centerissä ensi maanantai iltana. Mr. Oravainen on musiikkimies, hän soittaa useampia eri instrumentteja ja hän myös pystyy tekemään soitokoneita. Hän on tehnyt useita kanteleita ja tämänkin jolla hän ensi maanantaina soittaa, on hän tehnyt Fitchburgissa ollessaan. Hän on myöskin tällä ajalla uudelleen rakentanut vanhan pianon, joka nyt on aivan kuin uusi. Kannattaa tulla tutustumaan Mr. Oravaiseen ja kuulemaan hänen soittoa. On siellä kahvialaisissa muutakin hyvää ohjelmaa: Lempi Ikävalko puhuu aiheesta "Mielenrikkäisyys käsite" ja kaikki muistamme että Lempin esitys pitää kuulijat mukana; Lyyli Linna lausuu illan kustantajalle 81 vuotiaalle Mrs. Alina Koivulalle sopivan runon; Lempi Myöhänen soittaa pianosooloja ja Fabian Raatikainen hankkii nähtäväksemme kauniin filmin. Saiman ututterat ravintolalaiset: Mary Kampuri, Rosa Hallfors, Hilja Järvi ja Aino Aho, sekä heidän avustajansa August Korho-

nen pitävät kahvintarjoilusta huolen.

Oak Hillin vesisäiliö käyttövalmiina

Paljon porua aiheuttanut Oak Hillin vesisäiliö on nyt viimeinkin saatu siihen kuntoon että se alkaa palvella. Säiliö vetää 450,000 gallonia. Veden kloorikäsittely on jo alkanut ja ensi viikolla alkaa n. 150 taloa saamaan vettä tämän uuden säiliön välityksellä. Maanantaihin mennessä katsotaan että bakteerit ovat kuoleet.

Senjälkeen kloorivesi juoksetaan pois, säiliö huuhdellaan ja siihen lasketaan uusi, käyttökelvoinen vesi. Uudesta säiliöstä johdetaan vettä Shea streetin, Mt. Elamin ja Oak Hill roadin varrella oleviin taloihin.

Rollstone roadin varrella oleva vesipumppu, joka tähän saakka on välittänyt vettä näille taloille, suljetaan, mutta se pidetään kuitenkin valmiina hätäkäyttöön.

Oak Hillin vesisäiliö on ensimmäinen laatuaan Fitchburgin alueella. Se on maanalaisten säiliö. Säiliö on 15 jalkaa syvä, noin 75 jalkaa läpimitaltaan. Vesi pumpataan säiliöön Burma roadin pumppuamman kautta.

Tällaisen maanalaisten vesisäiliön rakentamisessa on monta pulmaa. Yleisten töiden virkailija John M. Kinsey kertoo tulkineensa tällaisen säiliön asiaa jo parikymmentä vuotta. Ei läheskään kaikilla kaupungeilla ole onnea omistaa sellaista korkeaa paikkaa johon tällainen säiliö voitaisiin sijoittaa.

Yksi tärkeä näkökohta on vesisäiliön suojeleminen radioaktiiviselta saasteelta. Miellyttävänä lisänä Kinsey mainitsee vielä että tällaisen sementtisäiliön vesi on makeampaa. Tulipalon sattuessa tärkeä näkökohta on se että uusi säiliö voi välttää vettä 2,000 gallonaa minuutissa, joka arvion mukaan on enemmän kuin tarpeeksi alueen suojelemiseksi.

Raivaajan Kirjakaupasta:

Kalevalaa myyty hyvin

Uusi englanninkielinen käännös Kalevalasta, "The Kalevala", jonka Francis Peabody Magoun, Jr. on toimittanut, on tällä hetkellä parhaiten myyty kirjja Raivaajan kirjakaupassa. Entinen tilaus on jo lopussa, liikkeenhoitaja on tilannut uuden lähetyksen. Mainittakoon että Nuori Saima aikoo lahjoittaa teoksen Fitchburgin kirjastoon.

Kirja on nähtävästikin muodostunut kaivatuksi teokseksi ja sopivaksi joululahjaksi. Lahjateoksen se onkin erittäin sopiva, sillä jo sen painoasu on arvontaa herättävä.

Vaikka kääntäjä tässä laitoksessa onkin noudattanut paljon väljempää runomittaa kuin monissa aikaisemmissa käännöksissä, ja mitä itse Kalevalan kolmijalka, trokeke, noudattaa, niin siltä siinä on hyvin herkästi saatu noudatetuksi Kalevalan perusrytmiä.

Kalevala ei varmaankaan ole mikään helppo käännöstehtävä. Ja kuten jokainen muikin teos jossain kohtaa kadottaa jotain alkuperäisestä aitoudestaan, niin tietenkin sellainen herkkävireinen runokielinen Kalevala, ei voi myöskään säilyä tältä kohtalolta. Otettakoon vain esimerkiksi: Päivyt. Käännöksessä se on käännetty: Sun, aurinko. Sana ei kuitenkaan mitenkään vastaa sitä herkkää tunnelmasävyä jonka juuri "Päivyt" sisältää. Eikä: päivä, olisi ollut sen kuvaavampi.

Mutta juuri siksi, ottaen huomioon nuo voittamattomat vaikeudet, jotka kohtaavat tekijää kaikessa käännöstyössä, on annettava erittäin suuri tunnustus prof. Magounin käännökselle. Vielä suurempi tunnustus siitä harvinaisesta kulttuuri-innosta, jolla hän on paneutunut asiaan.

Kalevalaa on joskus sanottu maailman kansalliseepoksesta kaikkein ylevimmäksi hengeltään. Tällä on tarkoitettu korostaa sitä, että Kalevalan perussana ei rakennu sotaiselle sankaruudelle, vaan henkiseen suuruudelle. Kalevala korostaa kautta linjan eettillisiä ja moraalisia arvoja korkeimmiksi elämän arvoiksi.

"The Kalevala" on tällä kertaa painettu sellaiseen tekstiasuun että se ei rasita lukijaa liialla tiheydellä. Siitä tosin on kirjan koko kasvanut, mutta samalla juuri tälläkin on tahdottu korostaa sitä, että teos on suuremman kuin arvoineen.

Harmaa, rauhallinen sävy päällypaperissa antaa heti ulkoasulle vitsin tasapainoisen tunnelun. Sisältöä elävöittämään on kirjaan otettu useita piirroksia ja jäljennöksiä valokuvista. On tuttu Paikarin torppa, ym. Lisäksi kartta Lönnotin matkoista Karjalan korvissa.

Juuri nyt, kun Suomi on alkanut saada yhä enemmän huomiota osakseen maailmalla sekä teollisuusmaana että kulttuurillaan, tuntuu varsin sopivalta lahjoittaa englanninkielisille ystäville ja sukulaisille tämä arvokas teos, näyte ikivanhasta hengen viljelystä. Kansamme syvällä piilevästä laulunlahjasta.

Postimestari Stanton muistuttaa yleisöä

Postimestari Stanton muistuttaa joulutervehdysten ja pakettien lähettäjille että on parasta kiiruhtaa lähetyksiään ollessen varma että ne joutuvat perille jouluksi. (Tark. U.S.) Postikortteissakin Mrs. Stanton kehoittaa käyttämään uusia 5 sentin joulumerkkejä, koska lähetykset silloin käsitellään ensisijassa.

Paketit on myöskin postitettava heti. Ei pidä pelätä niiden tulevan perille liian varhain. Pääle voi merkitä pyynnön että avataan vasta jouluna.

Postimestari kehoittaa ostamaan postimerkkejä jo nyt riittävän määrän, että ei tarvitse myöhemmin kuluttaa kiireistä aikaa pitkissä jonissa seisoalla. Osoitteiden kirjoittamisessa on oltava huolellinen. On merkittävä sekä saajan että lähettäjän osoitteet sekä pakettiin että pakettiin kiertiin.

ZIP numero olisi muistettava merkittä joksaiseen lähetykseen, sillä ongelmallisissa tapauksissa sen avulla voidaan ratkaista mihin lähetyksen on tarkoitettu, siinä tapauksessa että valtion nimi puuttuu tai on epäselvä. Saman nimisiä kaupunkeja ja paikkakuntia on useammassa valtiossa.

Joka joulun jälkeen joudutaan, kaikista varoituksista ja ohjeista huolimatta tuhoamaan suuri määrä postia vain sen takia että saajan osoite on vajavainen, tai puuttuu lähettäjän osoite. On otettava huomioon että henkilö jolle lähetyksen on tarkoitettu, on voinut muuttua ilmoittamatta asiasta.

Jos lähettätte suurempia määriä kortteja tai kirjeitä lajittekaa ne "Out of Town" ja "Local" nippuihin. Postitoimistosta saa lappuja niistä varten.

Postimestari pyytää talonmestareita auttamaan postinkantajien työtä pitämällä käytävät puhtaina luvusta ja hiekoittamalla tiet.

Postilaatikoille menevä kohta on muistettava lapioida ja luokalla sannaottaa. Viime talvena moni postinkantaja loukkaantui kaatuessaan hiekoittamattomilla.

RAUHALLISTA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivottaen tarjoamme

☆ JOULULAHJOJA ☆

JOISTA RIITTÄÄ ILOA PITKÄKSI AIKAA

— SUOMALAISIA AIKAKAUSLEHTIÄ —

VIHKOSANOMAT	12 ktk.	6 ktk.
ME NAISET	\$16.00	\$8.00
AKU ANKKA	13.00	6.50
EEVA (naistenlehti)	8.00	
EEVAN KAINEUS	7.00	
VALITTU PALAT	7.00	
KANSA TALELLI	4.00	
EEVAN KASITYÖT	3.50	
MAI (lastenlehti)	2.00	
	1.50	

Tilattavissa paikalliselta asiamieheltä tai pääasiamieheltä PAUL W. HANSLIN

MUSIC OF FINLAND — SUOMEN SÄVELIÄ

Radio-ohjelma ja äänilevymyynti
Entistä täydellisempi valikoima Suomen suosituimpia äänilevyjä kaikissa eri nopeuksissa, vähitään tai tukuttain.
Myös levysoittimia, nauhoituskoneita, radioita, makeisia ja urheilutarvikkeita.

TRAVEL HANSLIN SERVICE

SUOMALAINEN MATKA- ja KIINTEISTÖPALVELU
Täydellinen matkapaalvelumme suunnittelee matkanne kaikkialle maailmassa, toimittaa lippunne, varaa hotellinne, järjestää viihte-ohjelmanne ja auttaa passiasioissa. Meiltä saatte myös edullisimmat ryhmämatkat ja vuokralennot.
ERIKOISALANA MATKAILU SUOMEEN!
725 MAIN ST. Puh. DI 3-7455 FITCHBURG, MASS.

Surullinen sähkösanoma saapui Suomesta Tyne Jämsälle, Westminster, Mass. ja Elvi Lahdelle, Albany, Calif. Heidän äitinsä meni viimeiseen lepoon, Enon pitäjässä, Kuopion läänissä, marraskuun 4 p:nä. Hänet haudattiin marraskuun 17 p:nä, 1963.

"Sana AITI on meille sointuvin, armain, yhä rakkaana meille äänesi soi... vaikka ikuudessa uinut nyt siellä, mullassa maan... Muistamme sinua elomme tiellä, unhoitit ei milloinkaan."*

ELVI ja TYNE

SEURAKUNTAUUTISIA

Ev. Lähetysseurakunta

Suomen itsenäisyysjuhlaa vietetään kirkossa, 264 Elm St., huomen illalla kello 7:30. Ohjelman olette nähneet keskiviikon Raivaajasta.

Sunnuntaina on radioamuhartat WEIM-asemalla kello 8:15 aamulla. Sunnuntaikoulu on kirkossa kello 9:30 aamulla, englanninkielinen aamukirkko Ystävyysliiton järjestämänä klo 10:45 ap., suomenkielinen hartaushetki on kello 3 ip. ja nuorisoseuran kokous kello 5 ip.

Tiistai-iltana on tavanmukainen suomenkielinen viikkoillan hartaushetki ja kahvintarjoilu kello 7:30. Kahvipöydän kattajina ovat Mrs. Maria Johnson ja Mr. ja Mrs. Armas Paakkonen.

Sisarliiton työ- ja ohjelmakokous on keskiviikkona kello 7 illalla. Ohjelman jälkeen on kahvintarjoilu. Kahvipöydän kattajana on Mrs. Hilda Hesselgren. Ennakkotiedoituksena haluamme jo mainita, että joulukirkko tulee olemaan aattoiltaan klo 11. Tervetuloa Lähetysseurakunnan tilaisuuksiin. — WAS.

Gardner, Mass.

Ensilauantai-iltana

kahvialisten kustantajina ovat Lehdon ja Wirran pariskunnat. Siellä sitä taas sitten ollaan samman suuren pöydän ympärillä.

Joulukuun 12 päivänä

on uuden numero 2 tien avajaisjuhla. Sinne kutsutaan yleisöä kunnioittamaan tuota suuremoista työtä mikä on tehty tuon numero 2 tien rakentamisessa.

Martin H. Wahls

meidän piirimme edustaja valtion lainlaatikunnassa on julkaissut suunnitelmat mitä hän tulee esittämään ensimmäiselle lainlaatikunnan istunnolle. Ensimmäinen hänen esityksensä on, että kaikki ne juokset, jotka johtavat vettä Millers- ja Nashua jokiin pitää sulkea, taikka niiden vesi pitää puhdistaa ennenkuin sitä jokiin lasketaan. Toisen esitys jonka hän tekee on, että valtion on rakennettava suojaita Bond puron varrelle Mechanic St. kulmasta Johan St. kulmaan suojataksaan lasten luisumista puroon. Kolmas, että kaikille johtaville teille maalaata jalkojensa, auttamaan autoilijoita pysymään omalla puolellaan tiestä.
Koulukomitea on esittänyt menotarvionsa alkavalle vuodelle ja se päättyy, summaan \$1,029,277.

Tämä on Gardnerin kaupungin koulukomitean suurin menotarvion, mitä se on milloinkaan esittänyt. Opettajien palkkojen korotukset ovat suurena summana korotukseen.

Tavaratalo

Sears Roebuck ilmoittaa, että he tulevat sulkeamaan Gardnerissa sijaitsevan liikkeensä kesäkuun 1 päivänä.

Työväenyhdistyksen

kuukausikokouksessa käsiteltiin miten olisi saatavissa Raivaajalle uusia tilaajia ja päätettiin kehoittaa kaikkia Raivaajan tukijoita olemaan mukana hankkimassa uusia tilaajia.

Työväenyhdistyksen

joulunntoivottus päätettiin panna \$35.00 suuruiseksi

Uusia jäseniä

oli myöskin saatava osastoon ja entisiä huolehtimaan siitä, että jäsenverot tulevat suoritettua.

Jospiina Järvelä

on kotiutunut sairaalamatkailaan Toivotaan että sairaus olisi nyt voitettu.

— V. A.

Hubbardston, Mass.

Axel Viktor Havumäki, 69-vuotias, Pitcherville Road, Hubbardston, kuoli keskiviikkona kotonaan lyhyen sairauden jälkeen.

Hän oli syntynyt Pyhtäällä, Suomessa, asui Hubbardstonissa 50 vuotta. Vanhemmat Wilhelm ja Viktor Havumäki. Har-

joitti maanviljelijästä ennen eläkkeelle jäämistään. Kuului Tempeltonin kalastus ja metsästysklubiin.

Lähimpiä omaisia ovat vaimo, Dorothy E. Havumäki, kolme poikaa, Waino ja Samuel Gardnerissa ja Robert Tiltonissa, N. H., tytär Mr. Clayton, W. Briggs, kaksi sisarta, Mrs. Bertha Adamson ja Mrs. Lea Järvenpää, veli Vieno Havumäki, 10 lastenlasta ja muita lähisukulaisia.

Haudattiin tänään Ruel Glen hautausmaahan.

New Ipswich, N. H.

FREDERICK ASIALA,

73 vuotias, Turnpike Road, kuoli viime tiistai-iltana Monadnockin Community sairaalassa, Peterboroughissa, vammoihin, jotka hän sai auto-onnettomuudessa marraskuun 27. Auto ajoi hänen päällensä lähellä kotia.

Hän oli syntynyt Suomessa, asui New Ipswichissa useita vuosia. Palveli huoltomiehenä Barr Estateilla ennen eläkkeelle jäämistään.

Lähimpiä omaisia ovat vaimo, Amelia Asiala, tytär Mrs. Taimi Ojanen, Ashburnhamissa, Mass. neljä lapsenlasta ja veli John Asiala Suomessa.

Muistotilaisuus pidettiin tänään. Pastori William Sumner suoritti muistopalvelun. Haudattiin Smith Villagen hautausmaahan.

Kantajat: Henry Baker, Emil Lampi, Sulo Kolapacka, John Pajari, Everett Aaltonen, Leo Toko.

Kunniakantajat: John Siren, Suomessa, asui Hubbardstonissa, Oscar Somero, Dr. G. Hayward, John Ojanen, Konsta Maki.

SAVE AND SAVE AGAIN

First National Stores

THRIFTY PRICES PLUS STAMPS

Fryers & Broilers — 2½ to 3½ LB Avg — Ready to Cook

CHICKENS
Cut-up LB 33¢ Whole LB 29¢

Breast QUARTERS LB 37¢
Breast and Wing
Leg QUARTERS LB 33¢
Drumstick and Thigh

Fancy, Choice Grade Thin Cut LB 69¢

Corned Brisket Thick Cut LB 49¢

Produce Specials!

California Navel — Easy to Peel — Full of Juice

ORANGES 4 LB 59¢
BAG

Andy Boy — Garden Fresh Flavor

Broccoli LGE BUNCH 29¢

Grocery Specials!

Orange, Orange-Pineapple, Grape or Punch

Lincoln JUICE DRINKS ½ GAL BOT 49¢

Extra Dry or Golden, Club Soda, Lemon Twist (Contents Only)

Cott's GINGER ALE 5 QT 1.00

RICHMOND — Green or Wax

French Style BEANS 4 15½ oz CANS 69¢

Thin or Regular

Spaghetti FINAST 2 1 LB PKGS 39¢

MEAT or MUSHROOM

Gino SPAGHETTI SAUCE 2 13½ oz JARS 69¢

ITALIAN — Fresh Tasting

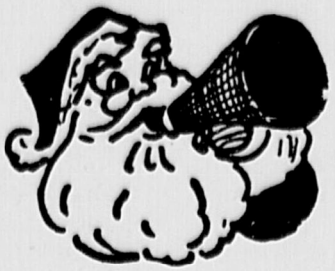
Tomato Paste 5 6 oz CANS 49¢

FINAST — ELBOW

Macaroni 2 1 LB PKGS 39¢

FIRST NATIONAL STORES

Same Low Self-Service Prices in All Stores in This Vicinity —
(We Reserve the Right to Limit Quantities)

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivotamme lehtemme lukijoille, asiamiehille, kirjeenvaihtajille ja kaikille niille liikemiehille, jotka käyttävät lehteämme ilmoitusvälineenään!

Herpmanin poikien sankaritarina

Kuvaus Isonvihan ajoilta

Keuruun kolmen uljaan papin pojan ja heidän pienen sissiryhmänsä menestyksellä käymä taistelu eläimellisen raakoja ja niin lukumäärältään kuin aseistuksellisesti monikymmenkertaisia vihollisjoukkoja vastaan isonvihan verisinä päivinä kaksi ja puoli vuosisataa sitten ei muodostanut ainolaatuista tapahtumasarjaa.

As a symbol of our appreciation to those businessmen from MAINE, VERMONT and NEW HAMPSHIRE who are advertising in this special issue, we urge our readers to read all ads and patronize their place of business.

Warmest best wishes to all our readers and advertisers for a

MERRY CHRISTMAS AND
A HAPPY NEW YEAR!

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

and

Our Sales Representatives:

Oscar Broman* Lee Coleman Fred Lind A. T. Olson
* Deceased

JOULUTERVEHDYS!

J. J. NEWBERRY

NORWAY, MAINE

Norway'n täydellinen ostokeskus!

ILOISTA JOULUA

toivottaa

L. F. PIKE & SON

CLOTHING — FURNISHING — TAILORING

NORWAY, MAINE

Joulu- ja Uudenvuodentervehdys!

FRANK W. BJÖRKLUND

LAKIMIES

Suomen Kunniavarakonsuli

163 MAIN STREET NORWAY, MAINE

Puhelimet: 743-2831 — 743-2693

Otamme tilauksia

LAHETAMME HETI KUN SAAPUVAT

Suomen Sosialidemokraattisen puolueen kustantama

TYÖVÄEN KALENTERI 1964

Paljon hyvää lukemista... asiantietoja... kuvitettua.

Hinta \$2.00

TYÖVÄEN TASKUKIRJA 1964

Tämä pieni, hyvin taskuun sopiva kirjanen (3"x4") sisältää asiantietoja ja päiväkirjan johon voit tehdä muistiinpanoja ja muistutuksia.

Hinta \$1.00.

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA

Fitchburg, Mass.

maassamme, päivästoin oli vapaaehtoisia partiojoukkoja, joiden toiminta oli paljon kiinteämin organisoitu. Niistähän inkeriläisen talonpoikaistohtajansa mukaan "kivekkäiden" nimen saaneen vapaajoukon maine oli hyvin suuri. Mutta erillisyydessään, omatoimisuudessaan, äärimmäisessä pelottomuudessaan ja vain kotiseudun suojaamiseen tähtäävässä pyrkimyksessään Herpmanin poikien toiminta hirtittävää hävitystä ja kuolemaa levittävä vihollisjoukkojen kulkueilla muodosti kokonaisuuden, jonka kuolematomuuden lukemattomat kansantarinat ja myös kirjallisuus jo ovat taanneet. Ja että Herpmanit ja heidän keuruulaississinsä olivat myös vihollisen eniten pelkäämiä ja vihamia osoittaa se, että kun venäläiset lupasivat sissien ilmiantajille palkkioksi yleensä 10—20 ruplaa, oli jokaisen Herpmanin pojan päästä luvattu 50 ruplaa.

Herpmanin veljesten tulevalle toiminnalle tätä sydänmaata ja sen kanssa suojaavina sissipäällikköinä oli erinomaista, että he jo näinä kasvu- ja kehitysvuosiin oppivat niin tarkoin tuntemaan koko laajojen korprien, vaarojen ja soiden sekä saaririkkaan Keurusselän seudun ja että he myös niin mitaltaan kuin voimiltaan kasvoivat todelliseksi tiitaaneiksi, jättäisijveljeksiksi.

Vihollista vastaan!

Kaarle XII:n kulkeuduttua sotajoukkoineen Kaakkois-Eurooppaan saakka Venäjän armeija miehitti ja ryösti Suomea, murtautuen 1713 läpi Pälkaneellä ja edeten sieltä vetäytyvien suomalaisjoukkojen perässä Pohjanmaata kohden. Tällöin myös Keuruu tuli sotatoimien piiriin hyvinkin onnettomien seurauksin. Mutta vaikka köyhä, aseistamaton, nälkävuosien ja muiden koettelemusten kiusaama kansa ei useimmilla muilla seuduilla pystynytkään nousemaan idän rosvoavia tappajalaumoja vastaan, parin-kolmenkymmenen pelottoman ja kostonhimoisen miehen ryhmä täällä oli arvelematta valmis seuraamaan itsekoitettuja johtajiaan "pappilan maistereita" arvaamattomiin seikkailuihin.

Syksyllä 1713 oli Keuruu jo venäläisten vallassa, vihollisten suorittaessa raskasta pakkoverotusta ja harjoittaessa julmuuksia, joista ihmisten elävänä polttaminen ja pikkulasten lyöminen aidanseipäisiin eivät ole pahimpia. Heitä majaili myös pappilassa, kunnes sissien oli aika iskeä. Tällä seudulla suomalaisten päällikkönä toiminut Armfeltin joukkojen kapteeni Salomon Enberg saapui Jämsän suunnasta, hyökäten joulukuun 10 p:nä venäläisen ratsuosaston kimppuun Keuruun pappilassa ja lyöden vihollisen perusteellisesti. Venäläisten 115 rakuunasta vain päällikkö ja 7 miestä pääsi pakenemaan, 26 joutuessa vangiksi ja muiden saadessa surmansa. Sissit saivat sotasaaliinaan mm. 50—60 ratsuhevosta, tervetulleita aseita ym. Tässä taistelussa olivat jo metseen vetäytyneet Herpmanin veljeksetkin ilmeisesti mukana, ja joka tapauksessa voi kapteeni Enberg, jatkaessaan nyt partiointiaan edelleen syvemmällä Hämeeseen jättäen keuruulaissille

aseita omatoimista puolustautumista varten. Edelleen on otaksuttavaa, että ainakin osa taisteluun osallistuneista keuruulaissista oli jo Herpmanin poikiin liittyneitä miehiä.

Komeat ja huiumanrohkeat miehet joukossaan mm. lukkari Niilo Lätt samasta kotiseurakunnasta alkoivat — kapt. Enbergistä ilmeisesti paljon innostusta saaden — sissisodan, joka kuului isonvihan tarina-aiheiden keskeisiin osiin koko maassa. He ryöstivät venäläisten kuormastoja ja surmasivat sanansaattajia milloin missäkin, tekivät räisun retken Längelmäelle saakka, mahdollisesti heitä tässä vaiheessa väistelleiden venäläisten tapauksiksi. Väijytyksestä Tampereen—Pohjanmaan maantien varressa tekivät he siellä yöllisen hyökkäyksen venäläisen kuormaston kimppuun, "tappoivat yksinäisen joukon heistä ja palasivat vihollisen paljoudelta kotiinsa suurella saaliilla", kuten todetaan Historiallisessa arkistossa.

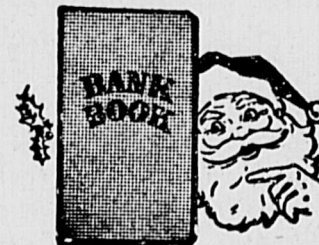
Niin kuin koko maassa, täytyi vähälukuisen ja aseettoman asu-

jamiston paeta vihollisen julmuuksia korprien piilopirtteihin ja kallioluoliin. Niistäkin varsin kein kansan "koiranuolaisiksi" kutsumat, venäläisten tarkkavainuiset kalmukit heidät usein löysivät, talvien lisäksi pakottaessa pitäjäläiset koteihinsa — surman suuhun.

Herpmanin poikien sankaridraaman viimeinen näytös esitettiin mahtavimmilla "ulko-kulisella" mitä ajatella saattaa. Ampialan vanha talonpoikaistalo Keuruulla seisoo tänäkin päivänä, nyt vierellään mahtava Herpman-monumentti — pitäjän korkeimman vaaran laella, ympärillään joka suuntaan mittaamaton metsämaisemaa peninkulmin.

Joulukuun 1715 oli koko Herpmanien perhekunta kokoontunut uhatummasta kirkonkylästä Ampialaan — mukana myös sissiveljekset juuri kerrotulta Längelmäen retkeltään palanneina. Mutta venäläiset olivat jo heidän

jäljillään ja ratkaisu tapahtui. "Jylkynkivellä" oli vartija, mutta hän ehti tuskin juosta pirtiin kun venäläiset jo saartoivat talon, vaatiin Herpmanejä antautumaan. Näiden vastattua laukauksilla viholliset murtivat ovet ja alkaneessa katkeran rajussa lähtäistelussa Juhana ja Gabriel Herpman kaatuivat ja Kustaa joutui vangiksi. Lukkari Lätt, joka yritti sammuttaa tulta vihollisten sytytettyä talon palamaan, ammuttiin paikalle. Kirkkoherra Herpman, hänen tyttärensä Regina ja Katarina sekä vävy Solinius vangittiin, samoin kappalainen Hartelius, heidän joutuessaan jatkuvasti rääkittyinä seuraamaan monia muita vankeutteen Venäjälle, jossa monia heistä pian kuolikin. Kustaa Herpman todennäköisesti surmattiin jo vankimatkan alkuvaiheissa. Kirkkoherra muun perheensä kanssa pääsi kuitenkin v. 1722 elävänä takaisin Siperiasta.

HAUSKAA JOULUA JA

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

NORWAY SAVINGS BANK

Established 1866

NORWAY, MAINE

Member Federal Deposit Insurance Corp.

G. F. PAYSON, INC.

antaa parhaan tuloksen KANANMUNAPALVELUSSA

UNION, MAINE

PUHELIN 785-3411

Edustamani liikkeet:

FIRST NATIONAL STORES

Somerville, Mass.

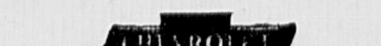
ILOISTA JOULUA

RAIVAAJAN LUKIJOILLE toivottaa

BARKER'S GARAGE, INC.

UNION, MAINE

PUH. 785-3112

— Front End Alignment —

ESSO GAS & OIL

JOULU- JA UUDENVUODENTERVEHDYS!

E. F. GOFF

UNION, MAINE

PUHELIN 785-3181

Jäätelöä, makeisia, ruokatarjoilu, patenttiläkkeitä sekä sanoma- ja kuvalehtiä. — Otamme vastaan tilauksia.

SIJOITA SÄÄSTÖSI sinne, missä saat rahastasi kohtuullisen tulon...

FIRST NATIONAL BANK
OF PORTLAND

THOMASTON, MAINE

Member Federal Deposit Insurance Corp.

JOULUTERVEHDYS!

STUDLEY HARDWARE CO.

Varastomme käsittää:

Rautatavaraa — Työkaluja — Maaleja

Sähkötarvikkeita, ym.

THOMASTON, MAINE

HAUSKAA JOULUA!

C. J. ROBINSON & SON

Puutavaraa ja rakennustarvikkeita

26 GLEASON ST.

THOMASTON, ME.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!
LÄÄKEMÄÄRÄYKSET TAYTETAAN!

McDONALD DRUG STORE

FRED L. GOODNOW, omistaja

Annamme S&H Green Stamps!

THOMASTON, ME.

PUH. FL 4-6161

JOULUTERVEHDYS!

DUNN & ELLIOTT CO.

TAYDELLINEN POLTTOÖLJYPALVELU

Reading Coal — Esso Oils — Dead River Gas

S & H Green Stamps

TEL. 354-6565

THOMASTON, ME.

Iloa Jouluksi ja Onnea Uudeksi Vuodeksi!

BRACKETT'S DRUG STORE

LÄÄKKEITÄ ja PIKKUTAVARA

THOMASTON, MAINE

Omistaa ja liikettä harjoittaa Joel Miller ja Virgil Young

ILOISTA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

Olemme valmiit palvelemaan Teitä joulustoksia tehdessänne. Meillä on suuri valikoima:

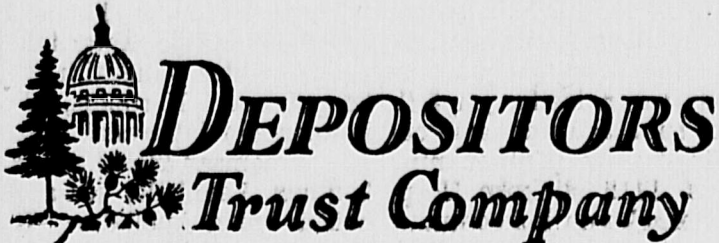
FLANELLI- ja PUMPULIPAITOJA, TYÖPAITOJA, VILLAPAITOJA, VILLATAKKEJA ja PÄÄLLYSTAKKEJA

Täydellinen varasto poikien vaatetavaroita ja satoja käytännöllisiä lahjoiksi sopivia esineitä alhaisilla hinnoilla.

THE ECONOMY CLOTHES SHOP

435 MAIN STREET ROCKLAND, MAINE

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

78 Offices Serving the Heart of Maine
ROCKLAND — CAMDEN — VINALHAVEN
Member Federal Deposit Insurance Corporation

FRANKIE'S GARAGE

General Repairing - All Makes of Cars

Front End Alignment, Radiator Recoring and Repairing
Wheel Balancing, 24 Hour Wrecker Service

Tel. 594-8123

Head of the Bay

ROCKLAND, MAINE

JOULUTERVEHDYS!

J. J. NEWBERRY

ROCKLAND, MAINE

JOULUTERVEHDYS!

Dr. DAVID G. HODGKINS, Jr.

ROCKLAND, MAINE

VOUDENAJAN TERVEHDYS!

EDWARDS & COMPANY

Tel. 594-8482

ROCKLAND, ME.

— OSTAKAA EDWARDSIN JÄATELÖÄ! —

GREGORY'S

Miesten ja poikain
VAATETUSLIIKE

416 MAIN STREET

ROCKLAND, MAINE

Dial 594-4727

Hyvää Joulua ja Toivorikasta,
Rauhallista Uutta Vuotta!

E. C. MORAN COMPANY, INC.

VAKUUTUSLIIKE

425 MAIN ST.

ROCKLAND, ME.

Phone 594-4300

Häpeä

Mäkimikkilän emännän pitäisi hävetä kovasti.

Muttei emäntä itse ymmärrä sitä niinkuin eivät ihmiset tavallisesti. Kaikkea muuta ymmärtävät, vaan eivät hävetä.

Mäkimikkilän emäntäkin itse luulee, että häpeä on valhe, varkaus, aviorikos, juoppous, räyhäminen maantiellä.

Sitä ei Mäkimikkilän emäntä tee, lyö vain omahyväisenä rintoihin ja sanoo: "Minä kiitän Sinua, etten ole niinkuin nuo toiset."

Mutta Hömpän Helmi ja Rintamikkilän emäntä ja mopokauppiaan rouva kyllä tietävät ja heistä on aivan hassua, ettei Mäkimikkilän emäntä ymmärrä hävetä.

— Jos minulla olisi tuommoisen kauhea takki, niin minä vaipuisin häpeästä maan alle, siunaa Hömpän Helmi ja lyö käsiaän yhteen. — Se on ainakin — odottakaas, se on kyllä jo seit-

semän vuotta vanha ja enemänkin.

— Eikä sillä ole korvarenkaita eikä mitään, visertää mopokauppiaan rouva.

— Ja tuommoinen käsilaukka, hi hi hi, supisee Rintamikkilän emäntä.

— Ja sillä on koko huushollikomento niin vanhallaan, että minua aivan värisyttää. Semmoinen vanhanaikainen tupa ja kaikki — kuinka sitä voikin elää semmoisessa, kun melkein joka paikassa on niinkuin meilläkin kunnolliset työpöydät ja kaapit ja sähköherrat.

— Oli niillä vähän hemonttia navetassa, muistaa mopokauppiaan rouva. — Ajatelkaa, että tehdään remonttia navetassa, vaikka sisähuusholli on niin vanhanaikainen — eikös se ole typerää.

— Ja naiset lyövät käsia polviinsa ja nauraa kikattavat niin, että kissakin säikähtää sängyn alle.

JOULUTERVEHDYKSEMME!

MIESTEN JA POIKIEN VAATTEITA
SEKÄ JALKINEITA

Botany Brand "500", Hart, Schaffner ja Marx,
Cloth Craft, Stetson-hattuja, McGregor urheilu
pukuja, Arrow-paitoja, Interwoven sukkia,
Florsheim-kenkiä, Samsonite Skyway
matkalaukkuja.

— KÄYKÄÄ KATSOMASSA —

389 MAIN STREET

ROCKLAND, MAINE

VOUDENAJAN TERVEHDYS
ystävillemme ja asiakkaillemme!

EMIL RIVERS, INC.

342 Park Street

ROCKLAND, MAINE

DR. LLOYD M. RICHARDSON

HAMMASLÄÄKÄRI

11 SHAW AVENUE

ROCKLAND, MAINE

Tel. 594-8933

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!

VESPER A. LEACH

SPECIALTY STORE

367 MAIN STREET

ROCKLAND, MAINE

Tel. 594-4111

HAUSKAA JOULUA!

JURA STUDIO

SCHOOLPHOTO GUILD OF MAINE

125 Cedar Street

THE JURA FAMILY

ROCKLAND, ME.

— On se vain kummallista, jokin kallis kone, tai kun pitää lunastaa tila sisaruksilta — semmoisia välttämättömiä menoja varten metsä on olemassa. Niin minun isäni sanoi. Ja hän sanoi, että maamiehen on aina ensin ajateltava ja kohennettava sitä, mikä on tuottavaa, sen tähden meilläkin korjattiin navetta, eikä ostettu vierashuoneeseen niitä mahonkihuonekaluja, joita tytär bosui.

— Eikö se lue edes mitään semmoisia lehtiäkään? kyselee Hömpän Helmi kummastuneena. — Niissähän toki opetetaan ihmistä elämään ihmisten lailla — kyllä nyt jokainen pitäisi edes hiukan pystyä aikaansa seuraamaan.

Mutta mopokauppiaan rouva on ehdottoman varma siitä, että Mäkimikkilän emäntä on vähän tyhmä — ei se muuten niin vanhanaikainen olisi.

— Kun se ruokapuolikin on aivan mummunaikaista, ihmettelee hän kerran toisensa jälkeen.

Mutta Mäkimikkilän emäntä ei vain ymmärrä olla häpeissään, vaikka Hömpän Helmi jo sitten kerran aivan suoraan vihjaa, että kas, kun et sinä edes uutta käsilaukkaa. — Kun tuo sinun on niin vanhanmallinen, ei nyt kenelläkään tuommoista — kas kun et ole sattunut huomaamaan.

Mutta Mäkimikkilän emäntä katsoo suu auki.

— Huomaamaanko? kysyy hän. — Tietysti minä olen huomannut. Mutta mitäs minä käsilaukasta — tärkeämpään ja tädellisempään minun on täytynyt rahani panna. On ollut sairautta, on laitettu koneitakin ja lapset ovat jo kasvaneet yli riippikouluihin — niillekin sitä menee monta markkaa.

— Kun ei teillä ole edes kivauskaappia eikä keskuslämmitystä eikä muutenkaan näitä uudempiä virtauksia, utelee Helmi vielä ja katsoo syvästi säälillen semmoista vanhanaikaisuutta.

— Ei meillä, sanoo Mäkimikkilän emäntä. — On tässä näitä kansakoululaisia astiankuivajia, ja miksei se keskuslämmityskin tietysti hyvä ole — en minä sitä, mutta kun eivät rahat ole siihen riittäneet — on pienenuoleinen tämä meidän talo.

— Onhan teillä metsää, tietää Hömpän Helmi. — Myykää metsää.

Mäkimikkilän emäntä miettii lauan ennenkuin vastaa.

— Minun isäni opetti aina, että metsä on maamiehen pankki. Isä sanoi, että ei metsästä saa elää, pellostä pitää elää. Metsään mennään vain silloin, kun tulee suuria menoja. Jos tulee vaikea

POSTIMERKKIVIENTIÄ!

Lontoon Bond Streetin kuuluisa postimerkkiliike ylti viime kautena uuteen myyntiennätykseen — 441,200 puntia. Tämä summa on ylitetty Lontoossa vain kerran aikaisemmin.

Liikkeen edustaja totesi postimerkkien olevan nykyisin arvokas vientiartikkeli, sillä lähes puolet 441,200 punnasta oli saatua ulkomaisena valuuttana. Tämä on myös erikoismerkkin keräilijöiden kultainen vuosi, hän sanoi. Punaisen Ristin 100-vuotismerkit ovat haluttua tavaraa. Englanti laskee omansa liikkeelle elokuun 15. päivänä. Ja äskettäin tulivat liikenteeseen myös Britannian uusimman postimerkkienpainajan, Bradbury Wilkinsonin ensimmäiset merkit, joka taas kiinnostaa brittiläisten nykymerkkin keräilijöitä.

Pastori oli lopettanut saarnansa. Sen jälkeen hän piti pienen paussin ja ilmoitti sitten juhallisesti, että kirkko oli saanut vastaanottaa suuren lahjoituksen. Pastori jatkoi: — Antelias lahjoittaja haluaa pysyä tuntemattomana, niin ettei kukaan saa tietää, kuka on tämän huomattavan lahjoituksen tehnyt.

Silloin nousi ensimmäisessä penkissä istuva Aukusti ylös ja auttoi myös vieressä istuvan vaimonsa seisomaan.

Niin, sanoi Aukusti. — Ajattelimme, että niin olisi parasta, Mandi ja minä...

Muuan maanviljelijä ilmoitti veroilmoituksessaan eräänä vuonna ostaneensa 20 kananpoikaa. Kun hän seuraavan vuoden veroilmoitukseen ei ollut merkinnyt mitään kanamunista saatavia tuloja, muistuttivat veroviranomaiset häntä siitä, että hän oli ostanut kananpojat ja pyysivät selitystä, mihin munista saadut tulot olivat unohtuneet. Niinpä maanviljelijä ilmoitti: — Ostin kyllä viime vuonna 20 kananpoikaa, mutta niistä olikin hukkoja 19 ja niinpä joukon ainoa kana sai muuta ajattelemista kuin muniminen.

sairaus, pitää rakentaa tai ostaa teli Helmi.

— Eikä sinua sitten kamalasti hävetä, kun sinun vierashuoneesi on niin vanhanaikainen? ihmet-

— Ei yhtään, sanoi Mäkimikkilän emäntä ja heläytti iloisin naurun. — Kuinka minä häpeäisin sitä, että osaan pitää talouteni paremmin pystyssä kuin joku muu? Kuinka minä häpeäisin sitä, että osaan panna suun säkkiä myöten tällaisessa pienessä talossa? Vai sitäkö minun pitäisi hävetä, etten olen mikään juoksupoika, jota muoti narraa hassaamaan kaiken maailman jonninjoutavaan rihkamaan oman taloni, oman tuotantolaitokseni?

— Pellervo-lehdessä Miina.

CHESTER E. BROOKS

ULKOLAISIA JA KOTIMAISIA HAUTAKIVIA

CAMDEN, MAINE

WARREN, MAINE

Tel. 236-2201

Tel. 273-2981

HAUSKAA JOULUA!

VAUGHAN'S SERVICE STATION MOBILGAS

JOE CIFALDO, Prop.

Accessories — Tires — Batteries — Oil Change
Indoor Lubrication

TEL. CR 3-2671

WARREN, MAINE

JOULUTERVEHDYS!

C. R. WALLACE & SON

WARREN, MAINE

PUH. 273-2551

TEIDEN RAKENTAMISTA

Kolia — Puuta — Traktoreita — Trokeja
Lapiokoneita ja -sekoittajia.

Yksityiset ajotiet erikoisalamm!

Santaa ja soraa sementti- ja tietyöhön!

— BULLDOZER —

JOULUTERVEHDYS!

DREWETT'S GARAGE

Established 1927

Junction Route 1 and 90

Phone CRestwood 3-2332

WARREN, MAINE

R A M B L E R MYYNTI ja HUOLTO

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

HOLDEN'S NATION-WIDE

RUOKATAVARAA JA LIHAA

WARREN, MAINE

TEL. 273-2521

WARREN MOTORS, INC.

CARL ERICKSON, Pres.

WARREN, MAINE

Studebaker Lark Dealer — Guaranteed Used Cars

JOULUTERVEHDYKSEMME!

ELMER C. HART

LUMBER — Building Materials

WARREN, MAINE

JOULUTERVEHDYS!

OVERLOCK'S

PUUTAVARAA JA RAKENNUSTARVIKKEITA
So. Warren, Maine

Täydellinen valikoima ensiluokan rakennustavaraa, rautatavaraa, maaleja, korkkimattoja, ym. ym.

Puh. CRestwood 4-2721

OILI MAKI:

Miiju

Taata tulee kohta, tulee tulee kohta. Miiju piteli molemmin käsin ikkunasta ja veteli otsaansa edes takaisin ruudulla. Se täräsi kuin venettä olisi vedetty kuivan pölin päällä. Lapsi jäi sitä kuuntelemaan, mutta silloin ei enää täräissytään. Ovi tempaistiin äkkiä auki. Miiju kääntyi katsomaan ja putosi tyhjään... Taata toin-tui ensin. Hän kahmaisi pöker-tyneen lapsen syliinsä. Varovasti hän laski tytön tynnyrin pääl-le.

Se ei ollut tavallinen putoami-nen. Kaikki sen ymmärsivät ja koettivat mikä mitään puuhaa päästäkseen ajattelemasta äs-keistä. Muamo läikkytti jalalleen naattijuotosta ja alkoi sitäkin lää-kiä happamalla kermalla... Taata toi pärepölkyn siintsin vesisa-vista ja alkoi kiskoa paksumaa-raisella puukolla valkoisia, le-veitä sutyketarpeita. Mustanpu-huvia vesiläikkä jäi valkoiseen lankkullattiaan siihen kohtaan, missä pölkky odotti jakautumista. Koskaan ei taatan vyöremelistä puuttunut lyhyttä, sonnimullikan nahasta valmistettua, sahalaitei-sesti koristeltua puukkoa tuppi-

neen. Ja autta armias, jos joku olisi koskenut puukoon. Oli mahdotonta ajatella, ettei puukko olisi kädessä tai tupessa. Taata otti neljännespölkyn vasempaan kateensa, iski puukonteralla kan-tin syrjään, pökkäsi pölkyn tois-ta päätä lattiaan ja upotti voi-makaalla painalluksella puukon-terän kosteaan pärepuuhun. Pi-histen kantti antoi perään ja lius-ka alkoi vähitellen irrota. Silloin taata otti sen polviensa väliin ja veti molemmin käsin upoliskoja erilleen.

Miiju oli herännyt omia aiko-jaan. Hiljaisena hän katseli taat-tan työtä. Päreet pantaissin uu-nin päälle kosteina. Niistä leviäi si pankolle pihkainen, mehevä lemu, mutta muutaman päivän kuluttua olisi muamolla millä märkiä puita lauhduttaa. Taata ei aina muistanut sellaisia akko-jen puuhia kuin puun pilkkomis-ta talven varalle. Katoksen teko-kin oli jäänyt. Mutta hyvä tuo taata sentään oli: päreitä edes kiskoi, minkä herrojen kyyditse-miseltä suinkin ehti. Nyt ehti ja siitä Miiju oli hyvillään, vaikka selkää ja jalkaa pakotti, pakotti

niin että ajoittain puunvalkoinen pärepölkky näytti olevan lento-muurahaisia täynnä. — No, jo-pas nyt höpsötteli, iso tyttö, kes-kellä talvea!

Miijuun sattui pahasti. Kesti viisi vuotta, ennenkuin hän oppi uudelleen kävelemään. Selkä kääntyi harjanteeksi hartioiden kohdalta. Se muistutti sokeritop-paa.

Miiju jäi pienikasvuiseksi, tois-ta jalkaansa ontumaan. Ei hän voinut tavallisen lapsen lailla kouluun mennä. Ei. Sormella hän-tä osoitettiin, vaikka teräväpäinen oli. Sitä teräväpäisyyttä ei oso-teltu. Ruumiinvamma vain. Van-hemmatkin näyttivät mieltään: vaivaisen piti kestää enemmän kuin toisten. Kerta oli vaivainen.

Miiju oli tarmokas. Vähillä e-väillä hänet kouluun evästettiin. Oli hyvä elättää itsensä. Eihän sellainen miehen turviin päässi. Loma-aikoina Miiju kertoi il-noissaan, mitä kaikkea hän oli oppinut koulussa. Muamo tavalli-sesti huokailemaan: — A ndakkah Jumal lykkyy sinul vaivases!

Miiju oli voimaa täynnä. Lisä-opinnotkin sujivat hyvin. Hän saavutti joltisenkin kielitaidon ja puolenkymmentä muuta tiedona-laa. Miiju oli huomattava henki-lö. Sen saattoi panna merkille va-lokuvista. Niissä hän tavallisesti oli joukon keskellä. Kuvissa kaik-ki nauroivat. Tämä oli aivan uut-ta taatan ja muamon kodissa.

Nauramista tai hymyilyäkään ei siellä sallittu sen jälkeen kun Mii-juun sattui. Muamo päivitteli-mään: — Olisit jo vaivane aloil-las. Eivät ne lystin tähe nagra. Sinun polosuuttas nagretah.

Miiju tuli äkkiä pienemmäksi entistään. Vaaleansiniset silmät tummenivat ja nenän pieleen il-mestyi juomu kuin vanhoilla, kat-kerilla ihmisillä. Hän jatkoi kui-tenkin kuin mitään ei olisi kuul-lutkaan:

— Ja sitten minua on saatel-lutkin yksi ja toinen poika. Ne tykkäävät minusta ja sanovat et-tä minun kanssani on niin haus-ka olla.

Muamo risti silmät kauhistu-neena:

— Suosuarille joutut, usko po-

loine! Eivät ne sinun posken ko-meutta katsele. Katseleovat mitä katseleovat, mutta lopeta jo hy-vän sään aikana. Ole omissa tate-hissas, nii et nagrettavakse jou-vu!

Miiju pääsi koulusta. Sai hyvät paperit. Meni kauas kotipaikoil-taan ja perusti sinne työpajansa. Ahkeruudellaan ja hyväntuuli-sudellaan hän muutamassa vuo-dessa pääsi riippumattomaksi elä-jäksi. Asiat olisivat olleet hyvin. Jos olisivat.

Miijulla oli tasainen kaunis hammersrivi. Sitä piti näyttää. Mistä toiset olisivat tietäneet, että hänellä oli tällaisia, ellei näyt-tänyt.

Laivat tulivat kaukaa: mustien maasta, valkoisten maasta, kel-taisten maasta. Miijuä pökeretty moninaisuuden ihme. Hankitus-ta kielitaidosta oli hyötyä. Ei it-selleen, ei, mutta tytöt olivat in-nokkaita oppimaan kieltä. Piti olla tulkina lemmeasioissa. Siinä se hupeni se Miijun elämä.

Laivoja tuli niin paljon, seudulla oli paljon tyttöjä, jotka halusivat keskustella merimiesten kanssa. Auliisti hän avasi ystävällisen ko-tinsa ovet. Oli niin somaa nähdä toisia nuoria kuhertelemassa, kie-hauttaa heille leivoskahvit ja il-lemmalla vääntää suuret makka-ravoileit ahnaisiin käsiin. Haus-kuuttakin hän järjesti ylenmää-rin. Minkä itse rallatti tuoreimpia iskelmia, minkä väläytteli valkoisia hampaitaan remahdellen nau-run sällä tavalla, ettei kukaan voinut olla huomaamatta.

Tällaisiin kemuihin tuli myös kerran pienen italialaisen purkin lämmittäjä. Miijulla oli runsaasti ymmärtävää huolenpitoa hänen-kin osalleen.

Laiva lähti. Mies jäi.

Miiju oli onnellinen. Hän sai turvaksi miehen, hän jolle oli toi-voteltu iät yksinään olemista. Hän, hartioissa sokeritoppa, to-pan alapäässä jalat, toinen kolme tuumaa toistaan lyhyempi. Häät piti Miiju komeat. Niistä puhut-tiin kauan. Kolme päivää tanssit-tiin, kolmessa hotellissa asui vie-raita. Satoja. Miijun säästöt pan-tiin likoon, mutta mitäs niistä: nyt oli Miijun ihka ikiomat juh-

lat. Kaikkien piti muistaa Miijun häät. Kaikkien piti panna korvan-taa, ettei Miiju enää ollut poloi-nen, vaan samanlainen kuin muut tytöt. Hunnut lattiaa viis-tivät. Laseissa poreili aito ja alku-periäinen shamppanja.

Arkipäivään palaaminen oli Miijulle vaikea. Juuri kun oli al-kanut tuntea itsensä jumalien lei-limäksi, olisikin pitänyt alkaa työn teko, jos mieli taata mie-helle vispikerma kahvikuppiin, porsaankyljys päivälliseksi. Sillä mies oli elänyt työläisen elämän-sä. Nyt oli aika elää herroiksi. Oli aika seurata vaimo-Miijun touhua ja sumeilematta ilmoittaa ajatuksensa.

Miiju ei kitsastellut kun onnes-ta oli kysymys. Miehen ohjeitten mukaan varauduttiin hämmäkal-le: myytiin kaikki irtain omai-suus, vaatteetkin. Miiju tahtoi kerrankin näytää sukulaisille ja tuttaville, kuka voi ajatella van-huutta kuin rieskaa maitoa ikään. Hän oli nyt miehen turvassa. Mies sen kun piteli kädessä ja kutsui kultasekseen. Ajatus ei aitoja pannut. Lähdeittiin pitkälle mat-kalle.

Parin vuoden kuluttua Miiju palasi murheellisenä. Mutta su-rua ei hevin huomannut. Touhu kattoi kaiken alleen. Miiju ei valittanut. Nauru ei enää remah-tanut, mutta jokaiselle hän se-litti että hänen miehensä jäi lää-kärin hoitoon. Rahattomana, työt-tömänä, kodittomana hän ajelti kaduilla ja puistoissa. Miiju ei ol-ut toimeentona lajia. Virastojen ovet tiesivät sen. Hänellä oli pal-jon asioita.

Immeellinen oli Miijun elämän voima. Vahvempikin olisi sortu-nut, mutta ei hän. Onnen unel-ma oli alituisesti hänen kielel-lään. Ei hän tarkoittanut valeh-della ihmisille. Oli vain niin pal-jon helpompi olla, kun kertoi niinkuin toivoi ja vähitellen itse-kin uskoi puheitaan.

Miiju sai asunon. Uusi saira-us sai hoitoa. Siitä huolimatta tuska yltyi. Pahat kielet — mis-tähän niitä siksikin tähän kort-teliin? — töksäyttelivät rumia pu-heitaan. Hänenkö miehensä muka vankilassa. Hänenkö miehensä salakuljettaja. Hänenkö miehen-sä asuu toisen naisen luona. Pu-huvat kun kadehtivat hänen on-neaan. Kuitenkin juomut nenän juuressa syvenivät syvenemis-tään.

Työtäkkin Miiju sai. Hyvät ih-miset toivat pikku käsitöitä ja maksoivat kuka rahalla kuka pe-runalla. Miiju pääsi jaloilleen, mutta ilo ei ollut palatakseen. Päivät pitkät hän saattoi tuijot-taa oveen kuin käskien sitä avau-tumaan ja tuomaan sen jota odot-ti. Käsi työ unohtui helmaan, sai-raus jäi joka puolella ja nenän-pieltien juomut värähtelivät. Kyy-neleitä ei näkynyt. Jos joku tut-tava avasi oven tällaisena hetke-nä, Miiju säpsähti kuin iskun sa-nut, levhädtyi silmänsä sepposen selälleen ja melkein parkaisi:

— Herranen nähköön mikä ilo! Mutta näki että ilo oli järjes-tetty kasvoille pettymyksen kat-teeksi.

Eräänä päivänä se sitten ta-pahtui.

Mies kannettiin paareilla hä-nen asuntoonsa. Oli tuotu laiva-rannasta ambulanssilla. Silmät pyörivät miehen päässä. Posket olivat tuhkanharmaat ja syvillä kuopilla. Miiju sai elämän. Ensi häkellyksestä toivuttuaan — ja sitä kesti muutaman silmänluon-nin ajan — hän kapsahti ylös niin ketterästi kuin ei omaa sai-rautta olisikaan. Hän möyhensi sänkynsä ainoan tynnyin ja ko-mensi kantajia laskemaan mie-hen varovasti sänkyyn. Kysele-mään, tahtooko syötävää, juotavaa. Vastausta odottamatta ja saamatta hän pyörähti naapurin lainaamaan kermää ja siinä ilon hötäkässä kertomaan:

— Mitä minä sanoin. Ette us-koneet, että hän oli vieraassa maassa sairaalassa. Oli se sellai-nen leikkaus, ettei sitä Suomes-sa pystytä tekemäänkään. Ette uskoneet. Tulkaa vaikka katso-maan. Hän tuli kuolemaan mi-nun luokseni, minun, hänen vai-monsa. Miijulta unohtuivat kaik-ki huolet. Kun huhun yllyttämä-nä tutut ja tuntemattomat tulivat katsomaan Miijuja ja hänen mies-tään, ei unohtettu vakustaa:

— Olkaakin hiljaa. Saa kovia kokenut miespoloinen levähtää.

Ja ennenkuin ehti edellisen sa-nomisen lopettaa:

— Minun on nyt paljon parem-pi elää, kun mieheni on palannut ja vielä sairaana.

Sen näki jokainen. Miiju alkoi tehdä käsitöitään sellaisella kihi-kolla, että sormet olivat mennä solmuun. Miehensä hän toimitti sairaalaan tutkittavaksi, istui jo-kaisena päivänä hänen vuoteensa

vieressä monta tuntia. Sukkapui-koj helisivät, juonteet nenän pie-lissä lientyivät ja silloin tällöin hiljainen hyvän mielen hörähtely pääsi karkuun hänen vartioimat-tomilta huuliltaan.

Lääkärit pitivät miestä paran-tumattomana, kuolemaan valmiina. Mutta Miijupa ei lannistunut. Hän linkkasi lääkärin luota toi-sen luo, rukoili ja uhkaili. Niin vihdoin kävi, että eräs lääkäri suostui leikkaamaan, vaikka:

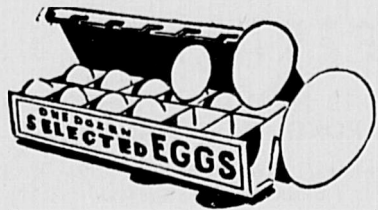
— Ei sitten pidä moittia. Kaik-ki voi loppua jo leikkauspöydäl-le. Käsiaän väännellen Miiju kul-ki leikkauspöydän sairaalan au-lassa. Epätoivo sellainen kasvoil-la, kuin ei mitään tietä onneen ja omistukseen enää olisikaan. Vä-lillä hän poikkesi tuttavien luona. Ilmoitti, että hänen miehensä on niin arvokas potilas että Suomen etevimmät lääkärit tulivat teke-mään leikkausta.

Miiju valloitti miehensä kuole-

malta. Ei hän enää napise mistään. Kun sormet jäykistyivät virkkui-koukun ympärillä tai kun mies herää syömään ja kepillään opet-taa, miten pitää laittaa kunnollis-ta ruokaa hänelle, potilaalle, Mii-ju hymyilee sellaista tynnen ih-misen hymyä, joka on haavoittu-maton: — kuinka onnellinen o-lenkaan nyt kun mieheni on pa-lannut ja jäänyt vanhuuteni tur-vaksi.

Miijun voima on suuri. Myös-kin häntä säälivien luku on suu-ri. Miiju panee merkittävästi nä-mä asiat tasapainoon siten, ettei kukaan oikein käsitä, onko sää-lijä vai Miiju avun tarpeessa. Sik-sipä Miiju ympäröivien ihmisten määrää ei paljonkaan vähenä, sillä ihmisten uteliaisuus on rajoit-tu kummalle puolelle vaaka kalli-tuu ja mille puolelle itse jää. Mii-ju on ympäristönsä tukipylväs. Hän sitoo ja päästää.

JOULUTERVEHDYS!

H.P. HOOD & SONS

Area Code 207
Phone 832-5303

WALDOBORO, ME.

— EGG DIVISION —

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

HALL FUNERAL HOME

HAUTAUS- JA AMBULANSSIPALVELU

WALDOBORO, MAINE

Tel. 832-5541

— Soittakaa yöllä tai päivällä —

JOULUTERVEHDYS!

S. H. WESTON & SONS CO.

WALDOBORO, MAINE

Puhelin 832-5512

RAUTATAVARAA — MAALEJA — PUTKITYÖTÄ
LÄMMITYSLAITTEITA

JOULUTERVEHDYS!

GAY'S COUNTRY STORE

Tel. 832-5301

WALDOBORO, MAINE

PARHAINTA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

kaikille asiakkailleen toivottaa

SULO'S TEXACO, INC.

AUTOHUOLTOASEMA

Gasoliinia — Öljyä — Autokorjausta

TEmpLe 2-5255

WALDOBORO, ME.

JOULU- JA UUDENVUODEN-TERVEHDYS!

CLARK'S DRUG STORE

Puh. 832-5511

Waldoboro, Me.

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivottaa

HAROLD C. RALPH

Myynti — CHEVROLET — Palvelu
Täydellinen varasto Mobile Koteja

Puh. 832-5321

U. S. ROUTE 1

WALDOBORO, MAINE

Alanteen sanakirja nyt saatavissa!

Kohtaatko vaikeuksia yrittäessäsi etsiä suoma-laiselle sanalle englanninkielistä vastinta?

Kukapa ei kohtaisi!

Muita ne, joilla on V. S. ALANTEEN

SUOMALAIS-ENGLANTILAINEN SANAKIRJA

SELVIAVAT VAIKEUKSISTAAN VÄHIN VAIVAIN

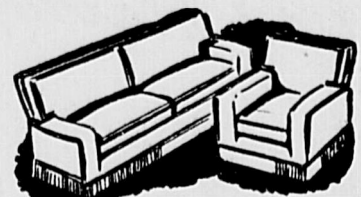
Varastossamme taas on tätä alallaan Suomen suurinta v. 1956 painettua sanakirjaa, jonka 1,111 sivulla on 130.000 suomalaista hakusanaa ja lausepartta. — Alanteen Sana-kirjan käyttöarvoa suuresti lisää se, että tekijä on sen alkuun liittänyt seikkaperäiset englannin kielen ääntämishjeet. Teos on korvaamaton apuväline kirjeenvaihtajille ja kääntä-jille sekä englannin kielen opiskelijoille.

Hinta \$15.00

RAIVAAN KIRJAKAUPPA

FITCHBURG, MASS.

JOULUTERVEHDYS!

L. L. RANSOM & SON

ALL HOUSE FURNISHINGS

1913 — 1964

59 BELKNAP AVENUE

NEWPORT, N. H.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa

DOUGLAS BARBER SHOP

NEWPORT, NEW HAMPSHIRE

Jouluonittelutervehdys!

L. M. PERKINSON CLOTHING

Puhelin 348-W

HYVIA VAATTEITA MIEHILLE

15 MAIN STREET

NEWPORT, N. H.

HAUSKAA JOULUA!

H. J. GREENWOOD

KELLO- JA KULTAKAUPPA

Täydellinen valikoima taskukelloja ja kaikkia muita kelloja. — Hopeaa ja lahjatavaraa.

65 MAIN ST. Tel. 579-M NEWPORT, N. H.

JOULUTERVEHDYS!

STOCKWELL GREENHOUSES

NEWPORT, NEW HAMPSHIRE

HAUSKAA JOULUA!

SARGEANT & HOY LUMBER CO.

PUUTAVARAA ja RAKENNUSTARVIKKEITA

Phone: Res. 276 — 169. — Office: 690-W

109 A SO. MAIN ST.

NEWPORT, N. H.

DUPUIS'

STREAMLINER DINER

NEWPORT, NEW HAMPSHIRE

JOULUTERVEHDYS!

SILSBY & JOHNSON, INC.

DELTA voimatyökaluja — Rautatavaraa
Putkityötä — Lämmityslaitteita
Keittiötarvikkeita

PUHELIN 300

NEWPORT, N. H.

SOUHEGAN NATIONAL BANK

MILFORD, NEW HAMPSHIRE

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Merry Christmas

WIRTHMORE STORES

Viljaa, kolia, polttoöljyä, sementtiä,
tiiliä, kattoaineita

MILFORD, N. H.

JOULUTERVEHDYS!

DANIEL'S SERVICE, INC.

ÖLJYÄ — POLTTOÖLJYÄ

MILFORD, N. H.

PUH. 673-1221

Annamme S & H GREEN STAMPS

HAUSKAA JOULUA!

JEWETT INSURANCE AGENCY

6 SOUTH STREET

PUHELIN 673-1664

MILFORD, NEW HAMPSHIRE

— Kaikenlaisia VAKUUTUKSIA —

HAUSKAA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA!

Stickney's

— DRY GOODS —

MILFORD, NEW HAMPSHIRE

Joulu- ja Uudenvuodentervehdys!

KOKKO BUILDERS, INC.

PUHELIN 673-1333

MILFORD, N. H.

Säätaikuri

Aglaja-täti oli saapunut vierailulle kahisevana, loputonta jauritusta jauhavana, hän oli vaap-pueut kuin ikälöppu kaljaasi huoneesta toiseen, tuhissut ne-näänsä, jota peitti harmaa untu-va, vaihdellut silmälasejaan näh-däkseen huoneen jonkin yksi-tyiskohdan oikein kunnolla ja tietysti hän oli kerinnyt jo en-simmäisenä tuntina sanomaan monta kertaa: — Tjaa ... no, ei se nyt niin hyvää ole, toista se on meillä, ja varsinkin kun ...

No juttua tuli taukoamatta ja notaari Antti Valonen, mukavan-puoleiseen lihavuuteen taipuva keski-ikäinen perheen pää, pyyh-ki hiekkä kaljustaan, mutisi hap-pamana jotakin turpeisiin huu-liinsa ja loi kärsiviä silmäyksiä aviosiippaansa Lailaan, jolla oli kunnia pitää Aglajaa oikeana veritättinään.

Mutta Laila ei ollut huomaavi-naan miehensä äkeätä ulkomuo-toa. Hän hymyili vain hiukan pahansuovasti rakkaalle puoli-solleen ja tuiskusi tarinaa sen kuin kerkisi Aglaja-täidin kanssa. Aivan ilmeisesti he olivat suku-laisia, vaikka Laila olikin koko joukon tuoreempi tättiään.

Ensimmäinen yö humautti tä-

din vierailun aikana Valosenkin huoneiden ylitse. Täti haukotte-li leveästi kahvipöydässä, teko-hampaat lokahtivat parisen sent-tiä yläleuasta alaspäin, mutta Aglajatäti ei antanut moisen pikkuseikan häiritä itseään. Hän lipasi vain kerran pitkällä ja paksulla kielellään hampaista ja oitis ne asettuivat paikoilleen.

Oi sunnuntaipäivä. Notaari Valosellakaan ei ollut kiire vi-rastoon, vaan hän saattoi kaikessa rauhassa koettaa keskittyä sa-nomalehteen: niin paljon kuin Aglaja-täidin höpinä siihen mah-dollisuutta antoi. Aurinko pais-taa killitti kirkkaalta kevätsini-seltä taivaalta, raikas ilma tul-vahti ikkunasta huoneisiin.

— Loistava sää, Laila sanoi korjaillessaan kahvikuppeja pois pöydästä. Kevät tulee toden teolla.

— Niin näkyy, hönki Agla-jäti ja vuovautui seisomaan. Kerrassaan herttainen ilma, hän vakuutti ja tuijotti harmaat sil-mät sirillään ulos kadulle, mis-sä väki veteli kevätuoksuja tal-ven kahleista vapautuneisiin keuhkoihinsa. — Me lähdemme kävelemään, hän sanoi sitten päättäväisesti ja kääntyi katsele-maan Lailaa ja Anttia.

Merry Christmas

HAUSKAA JOULUA!

MASON INSURANCE AGENCY

Established 1837

3 CENTRAL SQUARE

KEENE, N. H.

"VAKUUTAKAA KANSSAMME"

KEENE SAVINGS BANK

KESKINÄINEN SÄÄSTÖPANKKI

50 CENTRAL SQUARE

KEENE, N. H.

Korkokanta 4% quarterly

Liittykää meidän jouluklubiimme nyt

Annamme kiinnelainoja

Member Federal Deposit Insurance Corporation

BAILEY FORD

250 MARLBORO ST.

KEENE, NEW HAMPSHIRE

PARHAIN JOULUTERVEHDYS
suomalaisille liiketuttavillemme!

Cheshire County Savings Bank

KEENE, NEW HAMPSHIRE

Joulu- ja Uudenvuodentervehdys!

BOWLER, JONES & PAGE, INC.

Kuulumme jäsenenä Amerikan Institute of Decorator'in

78 RAILROAD ST.

KEENE, N. H.

Puhelin ELmwood 2-3349

MERRY CHRISTMAS AND
A HAPPY NEW YEAR TO ALL!

SCENIC THEATRE

KEENE, NEW HAMPSHIRE

— Valitettavasti ei käy, Antti sanoi. Kun hän huomasi Aglaja-täidin rypistävän silmäkulmiaan, hän jatkoi kiireesti: — Tarkoi-tan, että minä en voi lähteä ... on tärkeitä asioita hoidettava huomiseksi ... papereita, pape-reita ...

— No, sinä nyt olet sellainen paperipää, tuhahti Aglaja-täti ja jatkoi: — Mutta Laila aina-kin lähtee ... Kyllä kai sää py-syy yhtä kauniina koko päivän?

— Hetkinen, Antti sanoi harvi-naisen ystävällisellä äänellä (hän oli aina silloin varsin kohteliasta poikaa, kun Aglaja-täti teki edes tuokioiksi lähtöä), minä katson ilmapuntarista ...

Laila sieppasi sanomalehden, rapsutteli sitä hetken ja luki korkealla äänellä: — Odotetta-vissa ... mmm ... juu ... odo-tettavissa kaunista säätä ja läm-mintä ... Siinähan se.

— Siinä, nyökäytti Aglaja-täti ja lähti vuovautumaan eteis-tä kohden, jossa Antti paraikaa naputteli ilmapuntariaan.

— Hahaa, nauroi Antti, joka oli kuullut sanomalehden sää-ennustuksen. — Kaikkea te kanssa uskotte ... Sanokaa mi-nun sanoneen, että tänä päivänä tulee vielä ankara rajuilma ... katsokaa nyt ilmapuntari ei kos-kaan valehtelee, varsinkaan, kun tarkka mies on trimmannut sen huippukuntoon.

— Kuka se sellainen tarkka mies on? kysyi Aglaja-täti viat-tomasti.

Antti ei viitsinyt vastata mo-komaan kysymykseen, mutta Laila sanoi hänen puolestaan: — Antti on saanut päähänsä esiintyä jonakin säätaikurina ... hän tuota ilmapuntaria on tut-kinut ja omien sanojensa mu-kaan parannelnut ... Kuulem-ma on erehtymätön.

Aglaja-täti katsoi pää kallel-laan, aivan kuin haukka, Anttia ja sanoi: — Mitä? Saatko sinä lopulta jotakin aikaankin ... niinkö?

Antti tunsu kiivastuksen kim-mahtelevan sisällään ja hän tuis-kahli: — Tämä ainakin pitää kutinsa. Ja sen minä sanon, että jos alotte ulos mennä, niin pa-rasta teidän on pistää tanakat vetimet yllenne ... Pian siellä on sellainen rajumyrsky, räntä-sade ja tuuli, että pois tieltä ...

Aglaja-täti silmäisi kirkkaalle taivaalle, nyökäytti sitten päätään ja mutisi: — Ehkä Antti on oikeassa, vaikka kyllä se omi-tuista olisi ... Mutta kevetsää on vaihtelevainen. — Kenties ...

— Pah, sanoi Laila. — Sano-taanhan sanomalehdessä selvästi. — No ne nyt ovat sanoma-lehtiä, keskeytti Aglaja-täti vä-hättelevä hymy huulillaan. — Kuule, tehdään niin kuin Antti sanoo. Pannaan tukevat vaatteet ylle.

Naiset tekivät niin. Aglaja-täti kietoi kimpullisen villatak-keja ulsterinsa alle, sitaisi pari kaulahuivia kaulaansa ja sanoi Lailalle: — Pane vain turkki päällesi.

— Oikein, Antti sanoi. — Ra-jumyrsky puhkeaa ennen kuin arvaammekaan ...

Naiset astuivat porraskäytä-vään. Vielä hetken kuuli Antti heidän lörröttelyään, sitten ul-ko-ovi kolahti ja suloinen hiljai-suus täytti huoneen.

Antti huokasi raskaasti, oi-kaisi jalkansa pitkin pituuttaan ja syvenyi sanomalehteen. Toi-sin sanoen viiden minuutin ku-luttua hän kuorsasi ankarasti.

Hän heräsi säpsähtäen. Huh, mitähän kello olikaan? Auringon säde lämmitti rutosti hänen tuhisevaa nenäänsä ja silmät harittaan hän katsoi rannekel-loaan. Pian kaksi. Laila ja Aglaja-täti olivat olleet ulkona jo kolme tuntia.

Johan nyt on markkinat, Antti mutisi ja paineli suutaan nutristellen eteiseen. Jossakin oli nyt mätää, hän tuumi olka-päättänsä kyhnyttäen, sillä ilma-puntari osoitti itsepäisesti raju-säätä. Kumpi valehteli, ilma-puntari vai ulkoilma?

Hän kopautteli uttiterasti ilma-puntaria. Pikaisesti tuli niin lämmin, että hänen täytyi riisua liivinsä ... Mutta ilmapuntarin neula ei ollut moksiskaan ... Rajusää, hirmumyrsky oli ovel-la ... tai oikeastaan sen jo oli-si pitänyt ryttistellä peltikattoja ja paiskia kämmenen kokoisia räntämöhkäletä onnettomien ul-kona liikkujien kasvoille.

Alhaalta rupeesi kuulumaan ääniä. Omituista puhinaa ja äk-syä jomottavaa paasaamista.

Kannattakaa ilmoittajiamme
Ostoksia tehdessänne mainitkaa, että
näitte ilmoituksen RAIVAAJASSA!

Antti höristeli korviaan ja tunsu äänet: Aglaja-täti ja Laila. Hän juoksi kiireesti sisälle, istuutui ja oli syventyvinaan joihinkin papereihin.

Ovi kimmahti auki ja kaksi vahvasti punoittavaa naisihmistä tunkeutui karhunpaksuisina etei-seen.

— Ooh ja aah, huokaili Agla-jäti ja Laila reväytti tuskaan-tuneena turkkinsa auki.

Kun he olivat kuoriutuneet hikiestä kuormastaan, molem-mat iskivät katseensa Anttiin ja syöksyivät läähättäen hänen kimppuunsa.

— Vai rajumyrskyä ja kaato-sadetta, kimitti Aglaja-täti ja ve-ti väiillä henkeä, niin että pii-pitys kävi.

— Ja räntää ja hirmumyrskyä, pauhasi Laila ja tempaisi pape-rit Antin kädestä, niin että viu-hui. — Tässä se meillä oikea sääprofeetta on ... Oikea tai-kuri ...

— Silmät päästä saimme hä-vetä, nauri Aglaja-täti. Kaikki ihmiset nauraa hohottivat, kun kuljimme kuin kaksi jääkarhua keskellä paahtavaa katu-a ... Olet sinäkin ...

Antti kohotti käsivartensa suo-jakseen, luimisteli ja pakeni haukkua jyskyttävien naisten tieltä eteiseen vetäen oven kii-vaasti perässään kiinni. Mutta suljettujen ovien takaakin hän kuuli naisten huohottavan mot-kotuksen ja kiukun.

Silloin hänen silmänsä näki-vät ilmapuntarin ja hänen pää-sään sytytti: hän tempasi pun-tarin silmältään, raotti varovasti ovea ja työnsi ilmapuntarin Lai-lan syljin sanoen:

— Ottakaa ihmeessä tämä pun-tari sille puolelle ... En ollut väärässä ... Se osoittaa raju-ilmaa. Ja minusta tuntuu, että senpaikka on pikemmin siellä kuin täällä.

Invalidi-lehdessä Mauno Mustila.

OSUUSTOIMINNALLINEN SÄÄSTÄMINEN TUOTTAU TULOKSIA!

MEILTÄ SAATTE:
MONTHLY PAYMENT SHARES
SAVINGS SHARES
MORTGAGE LOANS
SHARE LOANS

ME MAKSAMME:
Monthly Serial Shares 4 1/4 %
Savings Share Accounts 4 %

MILFORD CO-OPERATIVE BANK

13 NASHUA STREET
MILFORD, NEW HAMPSHIRE

Avoinna maanantaista perjantaihin kello 9 ap. — 5 ip.
Lauanapäin suljettu.

Member Federal Home Loan Bank of Boston
Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation

JOULUTERVEHDYS!

L. PAUL EKLUND

FUNERAL DIRECTOR

Nopea ja tehokas palvelu — Nykyaikaiset välineet

HAUTAUSKOTI, 23 High Street

Puhelin: Milford 673-2185

24 tunnin ambulanssipalvelu!

JOULUTERVEHDYS JA
ILOISTA UUTTA VUOTTA!

MOTHER & DAUGHTER SHOP

SHOPPING CENTER

MILFORD, N. H.

TEL. 673-3444

Mr. and Mrs. Clifford Isaacson

HAUSKAA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA!

BOULTER'S PHARMACY

MILFORD, NEW HAMPSHIRE

GARAGE and SALES ROOMS
Phone Milford 673-3210

DRAPER CHEVROLET, INC.

SALES — SERVICE

MILFORD, NEW HAMPSHIRE

JOULUTERVEHDYS!

DARLING'S

LAHJOJA kaikkiin tilaisuuksiin ja käyttöön

MILFORD, N. H.

TEL. 673-1338

JAAKKO SUOLAHTI:

Kreettalaisen kirjoituksen selvittäminen

Vielä viime vuosisadan lopulla tiedot Kreetan muinaisuudesta perustuivat etupäässä vain antiikin kirjailijoiden epämääräisiin ja puoleksi tarunomaisiin kertomuksiin kuningas Minoksesta ja hänen labyrintistaan. 1900-luvulla englantilainen arkeologi Arthur Evans alkoi kaivaa kumpua lähellä Heraklionin kaupunkia ja sen sisältä paljastui kokonainen tuntematon kulttuuri, joka tarunomaisen kuninkaan mukaan sai nimen minolainen. Evans oli osunut saaren pääkaupungin Knossoksen palatsin raunioille, jotka ajoittuivat 200—1200 vaiheille eKr. Ne edustivat ensimmäistä tunnettua kaupunkikulttuuria Euroopassa. Taidokas kokonaisuunnittelu, seinämaalaukset, vesijohdot, kylpyhuoneet, mahtavat varastotilat todistivat huomattavasta varallisuudesta ja elämänmukavuudesta. Samanlaisia, vaikka pienempiä palatseja ja kaupunkia löydettiin muualtakin Kreetasta, Faistoksesta, Hagia Triadasta, Guurniasta ja Malhiasta. Kulttuurin voitiin todeta

levinneen myös mannermaalle, jossa Mykenen, Tirynsin, Pyloksen ja Theban linnoitettuihin, ruhtinaslinnat sisälsivät runsaasti samantapaisia esineitä, aseita ja keramiikkaa kuin Kreetasta löydettiin.

Evansin löytämä korkea kulttuuri pysyi kuitenkin mykkänä, sillä esinelöydöt eivät paljastaneet sitä, kuka ne oli tehnyt. Esitettiin arveluita tuntemattomasta kansasta, joka oli tullut jostakin idästä ja alistanut lopulta valtansa alle Kreikan rannikotkin. Se olisi luonut korkean kulttuurin, keksinyt Homeruksen käyttämän heksametrin ja hänen sankarinsa aseen, mutta lopulta sortunut dooralisten hyökätessä 1200—1100 Kreikkaan. Löytöjen ajoitus, joka perustui Kreetalta löydettyjen egyptiläisten esineiden varmaan ajoitukseen, ei kuitenkaan tunnut soveltuvan annettuun kuvaan. Palatsi oli kärsinyt parikin kertaa hävityksestä, tulipalosta ja luultavasti ryöstöstä, mutta myöhempiin onnettomuuksiin oli sattunut jo 1400 eKr. Näin ollen kysymys Kreetan korkean kulttuurin synnystä ja luojista sekä häviöstä pysyi arvoituksena. Vain kirjalliset lähteet saattoivat kysymyksen ratkaista. Evans oli jo kaivausten alkuvaiheessa löytänyt suuren joukon savitauluja, jotka olivat täynnä kirjoitusta. Hän uskoi pystyvänsä ne pian selvittämään eikä kiirehtinyt niiden julkaisemista. Vasta 1935 julkaistiin ensimmäiset 120 ja Evansin jo kuoltua 1952—1954 loput Knossoksesta löydettyjä kirjoituksia. Tällä välin oli kirjoituksia löydetty Kreikan mantereeltakin, Pylokselta ja Mykenasta ym. paikoista. Vaikka materiaalin niukkuus vaikeuttaa kirjoitusten tulkintaa, yrittivät lukuisat kuuluisat oppineet eri puolilla maailmaa sitä. Taulujen arveltiin olevan joko jollain tunnetulla tai kokonaan tuntemattomalla kielellä kirjoitettuja. Monet tutkijat pystyivät mielestään jopa kääntämään taulut sujuvasti jollekin nykykielelle. Eri tulkinat eivät kuitenkaan pitäneet alkuunkaan yhtä, ja lisäksi niitä haittasi kaikkia se vika, että ratkaisutapa ei soveltunut siihen uuteen taulumateriaaliin, jota jatkuvasti löydettiin. Jotkut oppineet, esim. suomalainen prof. Johannes Sundwall, tyytyivät vaatimattomampaan mutta samalla paljon hyödyllisempään työhön.

Vuonna 1936 vietti Ateenän brittiläinen arkeologinen instituutti 50-vuotisjuhlaansa, jonka yhteyteen järjestetyssä näyttelyssä Evansin kaivausten tulokset olivat keskeisellä tilalla. Hän itse piti esitelmän Kreetan kulttuurista ja tuntemattomasta kirjoituksesta, joka teki voimakkaan vaikutuksen 14-vuotiaaseen koulupoikaan, Michael Ventrisiin. Nuorukainen päätti selvittää kielen arvoituksen ja ryhtyi sitä koulu- ja sittemmin yliopistopintojensa ohessa ratkaisemaan. Maailmansota, jossa hän palveli ilmavoimissa, hidastutti tutkimuksia, samoin oman kodin perustaminen ja toiminta arkkitehtina, mutta eivät voineet niitä estää. Ventriksellä oli tavattoman hyvä kielipää. Hän puhui useimpia Euroopan kieliä, mm. ruotsia, jonka hän oli oppinut muutamassa viikossa. Lisäksi hänellä oli selvä matemaattinen ajattelutapa ja hyvä piirustustaito ja silmä. Mutta ennen kaikkea hän oli tavattoman sitkeä ja kärsivällinen. Jo 1940 hän lähetti tutkimustensa tuloksia kuuluisaan amerikkalaiseen arkeologiseen aikakauskirjaan, joka julkaisikin ne tietämättä, että kirjoittaja oli vasta 17-vuotias. 1950 hän ryhtyi julkaisemaan tuloksia lähettämien kymmenelle alan etevimmälle tutkijalle, joiden joukossa oli myös suomalainen Sundwall. Näistä kaikkiaan kahdestakymmenestä työselostuksesta voi todeta, miten Ventriksen tutkimukset edistyivät ja miten järjestelmällisesti hän toimi. Sikäli kuin kielen rakenne selvisi, kävi yhä ilmeisemmäksi että se muistutti paljon kreikkaa. Ventriksen oli kuitenkin syöpinnyt niin syväälle vanhempien tutkijain käsitys siitä, että taulut olivat jonkin tuntemattoman, Kreikan rannikot vallanneen kansan kirjoittamia, ettei hän tahtonut millään uskoa omia tuloksiaan. Vielä viimeisen-

kin työselostuksensa "Ovatko Knossoksen ja Pyloksen taulut kreikkaa?" hän päätti varoitukseen: "Pelkään, että tämä yritys avata kirjoitus päättyy ennemmin tai myöhemmin umpikujaan." Kesäkuun alkupuolella 1952 hän oli kuitenkin jo vakuutunut ratkaisunsa oikeudesta ja tahtoi esittää sen suuremmalle yleisölle. Siihen hänelle tarjosi tilaisuuden Englannin yleisradion pyyntö esitellä juuri ilmestynyttä minolaisten kirjoitusten toista osaa. Selostettuaan ensin lyhyesti teosta hän lausui: "Viime viikkojen kuluessa olen tullut siihen tulokseen, että Knossoksen ja Pyloksen taulujen täytyy lopulta olla kirjoitettu kreikaksi. Ne ovat vaikeata ja vanhanaikaista kreikkaa, sillä on otettava huomioon, että se on 500 vuotta Homeruksen kreikkaa vanhempaa ja kirjoitettu melko lyhennettyyn tapaan, mutta taulut ovat joka tapauksessa kreikkaa. Heti kun olen tehnyt tämän oletuksen, useimmat niistä kieli- ja lukuvaikeuksista, jotka olivat minua hämmästyttäneet, tuntuivat saavan loogisen selityksensä. Vaikka monet tauluista pysyvät yhä käsittämättöminä kuin ennenkin, monet alkavat äkkiä saada järkeä." Lopuksi Ventris esitti neljä tunnettua kreikan kielen sanaa, jotka esiintyivät tauluissa,

nim. poimeen — paimen, khalkeus — vaskiseppä, kerameus — savenväläjä, khrysuurgos — kultaseppä, ja kahdeksan lausetta, jotka voitiin kokonaan tulkita. Entä millainen oli tauluissa käytetty kreikka? Jo aikaisemmin oli huomattu, että kaikki taulut eivät olleet samaa kieltä, vaikka niissä käytettiin samoja kirjainmerkkejä, joita oli yhteensä 27. Kielet ja taulut ryhmiteltiin kahteen osaan, lineaari A ja lineaari B, joista jälkimmäinen osoittautui kreikaksi, edellinen toistaiseksi tuntemattomaksi kieleksi.

Lineaari B ei tietenkään ollut klassillista, vaan siitä poikkeavaa vanhanaikaista kreikkaa. Kuitenkin se oli hämmästyttävän lähellä omaa kieleensä. 1400-luku oli sekä saarella että mantereella suurta kukoistusaikaa. 1400:n vaiheilla Kreetan palatsit hävitettiin ehkä kapinayrityksen yhteydessä ja kulttuuri alkoi taantua. Sen hävittivät lopullisesti doorilaist, joiden lähestymisestä kertovat eräät Pylokselta löydetyn asiakirjan marssikäskyt. Niiden mukaan puolustaja kohotokkaalla tavalla hajoitti joukkonsa pitkin rannikkoa ja kärsi musertavan tappion. Palatsi poltettiin, kirjurit tapettiin tai tehtiin orjiksi ja korkea kulttuuri ja sen mukana kirjoitustaito hävisivät.

Iloista ja Hauskaa JOULUA 1963
ja Onnellista Uutta Vuotta 1964

-toivottaa-

MURTO BOTTLED GAS CO.

vanhoille sekä uusille asiakkailleen!

MASON, NEW HAMPSHIRE
Puhelin Greenville, N. H. 298

UUODENAJAN TERVEHDYS!

LEO'S TEXACO STATION

MASON, NEW HAMPSHIRE

Organized 1928

THE WILTON NATIONAL BANK

WILTON, NEW HAMPSHIRE

- SAVINGS ACCOUNTS
- PERSONAL LOANS
- CHECKING ACCOUNTS

"THE BANK OF FRIENDLY SERVICE"

Member of F. D. I. C.

JOULU- JA UUDENVUODEN-
TERVEHDYS!

HALL & CROTEAU

MARLBORO, N. H.

**EDDIE MALILA
BARBER SHOP**

MARLBORO, N. H.

**UUSI LAHETYS SUOSITTUA
FINNISH FOOD
KEITTOKIRJAA**

juuri saapunut.
Hinta paperikansissa \$2.25
RAIVA AJA PUBLISHING CO.
48 Wallace Ave.,
Fitchburg, Mass.

ME TOIVOTAMME KAIKILLE
ILOISTA JOULUA ja ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!

"Kunniä olkoon Jumalalle korkeudessa,
ja maassa rauha, ja ihmisillä hyvä tahto!"

SEPPALA & AHO CONST. CO., INC.

NEW IPSWICH, N. H.

Ostakaa kirjoja LAHJOIKSI

"Jani Anderson, USA" Eero A. Pulli nid. \$2.75 sid. — \$3.25
"Täällä Pohjantähden Alla" 1 Wäinö Linna, sid. — \$4.25
"Täällä Pohjantähden Alla" 2 Wäinö Linna, sid. — \$4.25
"Täällä Pohjantähden Alla" 3 Wäinö Linna, sid. — \$4.25

"Amerikan Kansan Vaiheet" C. F. Strong — 3.00
"Erään Murhan Anatomia" Robert Traver — 4.25
"Jyrkällä Katolla" Joy Packer — \$3.25
"Kadonnut on Vain Unta" Aksel Sandemose — \$3.25
"Kuolema Noutaa Arkkijälsän" Willa Canther — \$3.50

"Kaksi Aaretta, Neljätoista Kuolemaa" Eton ja Leasor — \$2.00
"Kristallitalo" Hans Kades — 3.75

"Kahvila Taivasten Valtakunta" Francaise Mollet Jaris — \$2.00

"Kokemukset" Helvi Erjakka — \$3.25

"Lapsuteni Muistoja" Oskari Tokoi — 3.00

"Lehtikeisari" Niven Busch — \$3.25

"Leiska Ethel" Ernest K. Gann — \$3.25

"Minä menen Amerikkaan" Briitta Simpson, sid. — \$3.50

"Naisen Muotokuva" Henry James — \$3.75

"Neitsyt Pariisissa" Elaine Dundy — \$3.25

"Neljä Nikama" Martti Larni — \$3.00

"Nootti-Kriisi" T. Junnila — \$2.45

"Pikku-Hitlerit" E. J. Paavola — \$1.00

"Pikkukaupunki" Sherwood Anderson — 3.00

"Punainen Kunniemerkki" Stephen Crane — \$2.75

"Suoraan Paratiisiin" Marek Hlasko — \$3.25

"Tarinaniskijä" Siippainen, sid. — \$2.50
nid. — \$2.00

RAIVA AJAN KIRJAKAUPPA

48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

WALT'S CITIES SERVICE

Bensiiniä — Polttoöljyä — Kuorma- ja henkilöautojen
korjausta — Autotarvikkeita — Voitelua ja rasvausta

PUH. GREENVILLE 264, NEW IPSWICH, N. H.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

TED'S SERVICE

THEODORE H. KARNIS, omistaja

Tel. Greenville, N. H. 262

NEW IPSWICH, N. H.

COMPLIMENTS OF

TRICNIT HOSIERY MILLS STORE

NEW IPSWICH, N. H.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

**Farmers' Co-operative Trading
Association of New Ipswich, N. H.**

UUODENAJAN TERVEHDYS!

STATE LINE DAIRY

LEO V. TOKO & FAMILY

NEW IPSWICH, N. H.

CHRISTMAS GREETINGS

from your friendly

CO-OP BAKER

EINO J. HEIKKILÄ AND FAMILY

NEW IPSWICH, N. H.

ILOISTA JOULUA!

RED AND WHITE STORE

HAROLD JOHNSON, omistaja

NEW IPSWICH, N. H.

UUODENAJAN TERVEHDYS!

DR. & MRS. C. G. CAYWARD

NEW IPSWICH, N. H.

JOULUTERVEHDYS!

BAKER'S NEW IPSWICH MARKET

NEW IPSWICH, N. H.

ILOISTA JOULUA!

GREENVILLE 5 & 10

NEW IPSWICH, N. H.

JOE DUVAL AND FAMILY

Ostoksia tehdessä muistakaa mainita että
näitte ilmoituksen Raivaajassa!

Sisilian auringon alla

Sisilian saari, eteläisintä Eurooppaa on monessakin suhteessa erikoinen. Afrikan läheinen vaikutus on selvästi havaittavissa niin maassa kuin maan tavoissa. Vieras saa kokea monta kummellusta, ennen kuin hän tottuu elämän jokapäiväisiin menoihin. Alituisen saat olla varuillasi pysyväsi edes joten kuten tasapainossa kukkarosi ja miehenrauhasi kanssa. Edellistä yrittävät järkyttää maan mitä monilukuisimmat kauppa- ja jälkimmäistä heidän kauppatavaransa varsinkin syötäväksi kelpaava.

Messinan kaupungissa, samanimisen salmen rannalla, koin ensimmäisen järkytykseni istuuttuani pienen katukahvilan tapaiseen ja tilatessani olutta

kuivan kurkkuni kostukkeeksi. Sain olutpullon, mutta sen lisäksi myös veitsen ja lautasellisen eläviä sinisimpukoita. Alituisesti ja avuttomuuteni lieene näkynyt selvästi kasvoistani, koska baaripoika saapui kutsumattani ja alkoi vuolain sanoin esitellä simpukansyönnin hienouksia. Kätevästi hän irroitti limaisen otuksen kuorista ja sai kuin saikin minut aukaisemaan suuni. Limamöhkäle putkahti suuhuni ja mikä yllätys. Kotoinen ravun ja kalan makuyhdistelmä, jolle Välimeren vesi oli antanut sopivan suolaisuuden. Söin loputkin simpukat suurella antaumuksella.

Palermossa tarvitsin asuuni sopivan urheilumallisen paidan, mutta etsiskelyistä huolimatta en

sellaista löytänyt kaupungin kaupoista. Olin jo vähällä luopua yrityksestä, kun sattumalta näin eräällä myyntibasaarissa pöydällä etsimäni. Menin lähemmäksi ja tarkastelin vaatekappaletta. Se oli tosiaan muuten sopiva, mutta hieman kookkaampi. Pyynti senvuoksi pienempää numeroa, mutta paita oli ainoa. Kauppias ei kuitenkaan laskenut minua noin vain menemään, vaan tarrautui käsipuoleeni ja niin kävimme läpi koko hänen myyntivarastonsa sukkanauhoista solmioihin asti. En kuitenkaan ollut kiinnostunut muusta kuin mainitsemastani paitamallista ja silloin kauppias keksi ratkaisun. Hän sopotti jotakin erään pikkupojan korvaan ja samassa poika katosi ihmisvilinää. En tiennyt, mitä oli tekeillä, mutta kauppias riippui yhä käsipuolellani. En kuitenkaan ennättänyt ryhtyä mihinkään väkivaltaisiin toimenpiteisiin, kun poika jälleen oli edessäni paita käsivarrellaan. Hän oli käynyt lainaamassa sen naapurikauppialta.

Nyt alkoi kaupanteko.

— 2,800 liiraa, ilmoitti kauppias mahtavasti.

Kauhistuini hintaa ja esitin vastaväitteeni.

— 2,600 liiraa tässä tapauksessa, kun herra on joutunut odottamaan ja tuhlamaan kallista aikaansa.

Pudistin päästäni ja selitin, että aikani oli vielä kalliimpaa.

— 2,500 liiraa, tinki kauppias.

Minua alkoi kaupanteko ja tinkiminen kyllästyttää ja ilmoitin oman lopullisen tarjoukseni 1,500 liiraa.

Nyt oli kauppiaan vuoro hämmästyä ja hän oli suorastaan loukkaantunut ala-arvoisesta tarjouksestani.

Lähdin kävelemään ja yritin sulautua ihmisvilinään. Turhaan, kauppias oli rinnallani ja suostui vihdoin luovuttamaan paidan tuhanneilävelälasadalla liiralla.

Seuraavana päivänä näin naapurikorttelin vaatetavaramyymälässä samanlaisen paidan, hinta 700 liiraa.

Päätin syödä jäätelöä. Pysähdyn erään jäätelömyyjän vaunun eteen ja kurkistin pöydän uumeniin. Jäätelölajeja oli toistakymmentä. Oli punaista ja sinistä, tiikerinkirjavaa ja keltaista, kaikki erittäin herkullisen näköisiä. Valitsin hohtavan valkoisen ja sainkin sitä melkoisen annoksen. Mielihyvän tunne aliahti mielestäni, sillä nyt ainakin sain tavaraa koko rahan edestä.

Nuolaisin ahnaasti ja olin tukehtua. Suuni oli kuin tulesse, vaikka hampaani vihloivat kylmästä. Olin erehtynyt ottamaan vahvasti neilikalla maustettua jäätelöä, joka oli tarkoitettu vain etelämaalaisten väkeviin mausteihin tottuneeseen suuhun. Sanottakoon kuitenkin väärinkäsitysten välttämiseksi, että sisililäinen jäätelö on yleensä herkkua, jonka veroisista pohjoismaalainen ei osaa uneksiakaan.

Näin jatkui matkani ja päätin olla entistä varovaisempi. Väkeä oli kaduilla ja kujilla tungokseen asti, hiki virtasi ja pikkupojat leikkivät jättiläistorakoilla, joiden vaatimaton pituus ylitti reippaasti tulitikkulaatikon puitteen. Hedelmämyyjien myyntipöydät rotuivat hedelmistä. Viinirypäleitä, persikoita, tuoreita viikunoita, kaktuksen hedelmiä, kaikkia pilkkahintaan. Mieleni teki viinirypäleitä ja persikoita.

Persikat olivat komeita, niitä mahtui vain neljä kiloon. Seuran silmiäni räpäyttämättä punnitusta. Viinirypäleitä ostin puolikiloa ja saman verran persikoita. Kaikki kävi sääntöjen mukaisesti ja laskin jo mielessäni hintainkin valmiiksi. Taskussani ei kuitenkaan sattunut olemaan tarabaa, joten jouduin antamaan kauppialle setelin. Tänä oli virheeni, sillä kun tarkistin takaisin saamani kolikot, oli maksettua kilosta persikoita ja sanasta määrästä viinirypäleitä. Eipä silti, hedelmät olivat siksi halpoja, että rähinä tuskin kantti, mutta periaatteesta minua kuitenkin harmitti.

Saavuini torille, joka oli kaiken katukaupustelun keskus. Minulla oli nyt aikaa tutustua lähemmäs ympäristöni. Olin selvinnyt alkuvaikeuksista jotenkuten ja nyt halusin vain katsella. Kaupattavan tavarann määrä oli valtava: kaikkea mahdollista syötävää ja rikkamaa!

Oli kokonaisia arbuusi- ja melonivuoria, oliiveja, omenoita ja appelsiineja, oli hedelmiä, joita en koskaan aikaisemmin ollut nähnyt ja joiden nimeä en vielä tänäkin päivänä tiedä. Juurek-

sia oli kymmeniä eri lajeja, samoin vihanneksia. Lihaa ja kalaa myytiin seinäsyvennyksissä. Kärnäslätkä kuului lihakauppiaan välineisiin samoin kuin puukko ja kirves. Kalat sitävastoin olivat erittäin siististi ja jopa koristeellisesti myyntipöydillä vihreän merilevän ja jäärouheen kera. Kaikkialla painin merkille, että mitään tavaraa ei ostettu tinkimättä ja aina kauppialla näytti olevan varaa pudottaa hinnasta muutama liira.

Eräässä rakennuksen kulmauksessa myytiin keitettyjä mustekaloja. Ohikulkijat heittivät isolle valkoiselle lautaselle milloin minkin kolikon ja saivat samalle lautaselle rahaansa vastaavan höyryävän mustekalan kappaleen.

Sitä herkkua en aikaisemmin ollut maistanut ja minua ei enää laiskakaan häirinnyt sellainen pikkuseikka kuin mustekalan syönti rahalautaselta.

Viskasin siis kolikkoni ja sain pureskeltavakseni lonkeronpätäkän.

— Eipä hassumpaa, tuumin ja kilautin vielä toisenkin kolikon lautaselle.

Rouskuttelin rustomaista palaa hampaissani ja virnistin. Aloin sittenkin tottua elämän erkeeseen eteläisen auringon alla.

Oli aamu. Kymmeniä kalastajaveneitä saapui rantaan lastinaan mitä eriskummallisimman

näköisiä kaloja. Kalat vietiin suureen tukkumyymälään ja se kala, jota ei jaksettu kantaa, vedettiin perässä pitkin katuja.

Työnnyin hallin muiden ihmisten mukana. Valtava mekastus kaikui ympärilläni. Kalaerä toisensa jälkeen vaihtoi omistajaa. Vedin kamerani esiin ja valmistauduin ottamaan kuvia tuosta ainutlaatuisesta näytelmästä.

Melu ympärilläni hiljentyi kuitenkin äkkiä ja raskas käsi laskutui olkapäälleni. Olin kielletyllä alueella.

Kamerani raksautti. Vihamiehet katseet leimahtivat ja kädet tavoittelivat kameraani. Käsi olkapäälläni hellitti kuitenkin otteensa ja näin miehen leveän naaman vetäytyvän ystävälliseen hymyyn.

— Privat, lausui hän ja osoitti kameraani, jota hyvin voidaan ikänsä puolesta verrata suustaladattavaan tussariin.

— Jes, jes, privat, — yksytynen, toistin minä ja selitin olevani suomalainen.

— Aa, finlandesia subakvigo fiskaptisto, — suomalainen sukeluskalastaja, hymyili hän ja osoitti merkkiä rinnassani.

Nyt avautui minulle tie kaikkialle ja pahemmissa tungospaikoissa johtaja itse aukoi tietä kamerani näkymille.

Erosimme ystävinä ja puristimme toistemme käsiä jälleennäkemisen toivossa.

BOOKS

About Finland and the Finns
as well as other subjects

DICTIONARIES & GRAMMAR

Finnish-English edited by V. E. Alanne. The most comprehensive work in this field. Contains 1,111 pages — \$15.00.

Finnish-English edited by Aino Wuolle — \$3.50.

English-Finnish edited by Aino Wuolle — \$3.50.

"The Fundamentals of Finnish Grammar" by John Olli — \$3.50.

Finnish-English Dictionary (mini size pocket edition) edited by Aino Wuolle — \$1.00.

English-Finnish Dictionary (mini size pocket edition) edited by Aino Wuolle — \$1.00.

"Parleur — In 12 Languages" edited by Vilho Setälä. Mr. Setälä has worked out an ingenious method by which it is possible to turn this language guide into 138 different miniature dictionaries including Finnish, Swedish, German, Russian, Esperanto, Danish, Norwegian, Italian, Spanish and Portuguese. — \$1.00.

FICTION

"The Adventurer" by Mika Waltari — \$3.75.

"The Wanderer" by Mika Waltari — \$3.75.

HISTORY

"Sow the Golden Seed" by John Kolehmainen. The story of Raivaaja published in connection with its 50th anniversary. — \$3.50.

HEALTH

"How To Know Yourself" by Henry Askell. This book gives a ninety day program to good health. — \$3.00.

If you are interested in other books on Finland and the Finns either in English or Finnish write to us and we shall be glad to obtain them for you.

Raivaaja Publishing Company

48 WALLACE AVENUE

FITCHBURG, MASS.

Name

Address street city state

Book

All orders must be accompanied by check.

PLANNING TRIP ABROAD, CRUISE OR VACATION TRIP?

If you planning a trip by plane or ship to Europe or any other part of the world consult Raivaaja Travel Bureau, a member of International Air Transport Association. We have connections with all major steamship companies and airlines.

When you plan your trip to Finland, a winter cruise or vacation trip to Bermuda, Puerto Rico, Mexico, Hawaii or any other part of the world make your reservations and purchase your ticket from

RAIVAAJA TRAVEL BUREAU, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

SEASON'S GREETINGS

From

VERMONT NATIONAL AND SAVINGS BANK

10 Convenient Offices in Bennington, Windham and Windsor Counties

Member Federal Deposit Insurance Corporation and Federal Reserve System

JOULUTERVEHDYS!

MONIER'S

Phone TRemont 5-3246

CHESTER, VT.

Pullokaasua — Helloja — Vedenkuumentajia

Jääkaappeja

ILOISTA JOULUA JA

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

L. A. CARPENTER STORE

PUKUJA — VAATETUSTAVARA — JALKINEITA

CHESTER, VT.

Puh. TR 5-5731

THE SHOP ON THE GREEN

WOMEN'S WEAR — HOUSEWARES — GIFTS

Main Street

CHESTER, VERMONT

AL'S IGA STORE

CHESTER, VERMONT

JOULUTERVEHDYS!

E. J. DAVIS HARDWARE CO.

Rautatavaraa — Hiiliä — Radioita — Urheilutarvikkeita
Maaleja — Kattotarvikkeita

CHESTER DEPOT, VT.

Tel. TR 5-3342

LESLIE ALLEN FILLING STATION

General Auto Repairing — Lubrication

Tires — Batteries

CHESTER, VERMONT

TEL. TR 5-5754

COOK WITH OIL

COOK'S OIL SERVICE

KEROSENE and FUEL OIL

TEL. TR 5-5033

CHESTER, VT.

THE VERMONT BANK & TRUST CO.

Member of F. D. I. C.

CHESTER — BELLOWS FALLS — BRATTLEBORO

RUTLAND — BENNINGTON

PAUL W. ADAMS HAUTAUSTOIMISTO

AMBULANSSI — KAPPELI

Tel. TRemont 5-5384

CHESTER, VERMONT

We Offer a Complete Banking Service
Including Car Loans.

See us today for your needs!

LUDLOW SAVINGS BANK & TRUST CO.

LUDLOW, VT.

Member F. D. I. C.

LUDLOW FEED AND SUPPLY

DAIRY, POULTRY AND STOCK FEEDS
FARM AND HOME SUPPLIES

LUDLOW, VT.

JARVI RADIO ja TV.

MOTOROLA — ZENITH — GENERAL ELECTRIC

LUDLOW, VT.

KESMAN'S ECONOMY STORE

Outfitters of Clothing, Furnishings.
Shoes for the Entire Family!

LUDLOW, VERMONT

JOHN C. STEWART & SON, INC.

FORD CARS, TRUCKS and TRACTORS
New and Used

SALES AND SERVICE

4 WHEEL DRIVE LANDCRUISERS — CHAIN SAWS

CUTTINGSVILLE, VT.

PHONE 492-3312